

Ingyenmelléklet: „A zöldségtermékek besavanyítása.“

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. Üllői-ut 1. szám
(„Falú” Országos Földművelésügyi Hivatal.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. sz.
Telefon: József 463—09.

FŐMUNKATÁRS: FELELŐS SZERKESZTŐ:
SCHANDL JÓZSEF dr. MAYER EMIL.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 24. szám.

Vasárnap, június 15.

Harc a magyar búzáért.

Künn a magyar ugaron már érik az élet kenyere. Dus kalásztengereket simogat a reggeli szellő.

A sárguló gabonaföldek illata is betölt mindent. A tömött, nehéz kalászok alatt meghajlik a szár. Lefelé huzza a mag, a kenyér, az élet sulya.

Mert — hála Isten — gyönyörű a mező. És ha a jég, vagy zivatar tönkre nem veri, bőségesen telik majd a zsák.

Pár hét múlva készen leszünk. Egy évi munkája,

fáradtsága, hite, reménye és nyugalma várja az élesre fent kaszát. Péter és Pál napja után már rendekbe dől az élet kenyere, hogy azután segítse kihuzni a falu népet abból a nagy adósságtengerből, amelybe beleesett. Más-kor boldog volt az a nap, amikor az első kaszavágás neki-zuhogott az érett buzatáblának.

Ma úgy vesszük észre, hogy nem igen örül a falu népe még a kenyér ünnepének sem.

Kemény gondok ülnek meg a gazda arcát.

A hősök emlékműve Jászkisér községben, melyet június hó 29-én fog leleplezni Horthy Miklós Kormányzó Ur.
(Lásd a szöveget!)

Félelmetes, nehéz válság nyomja, vajjon amit a föld terem, lesz-e annak ára és ki tud-e belőle annyit hozni, amivel a sok felszedett hitelt kifizetheti?

És amikor úgy vasárnap a templomozás után kibalagnak a földek szélére, megtapogatták a kalász fejét, ki-morzsolják tenyerükben, hogy miként adja a szemet, akkor már elkészültek a számvetéssel, amely azt mutatja, hogy a mostani árak mellett még a termelési önköltséget sem tudják kihozni a földből, az acélos buzából.

És itt van a katasztrófa. A magyar föld népe hiába verekszik a termelés rettenetes frontján, hiába küzd emberfeletti erővel, mert minden fáradsága megdől azon, hogy drágán termel és olcsón értékesít.

A magyar barázdáknak ez a legnagyobb sebe; amelyen keresztül lassan elfolyik a vére. Az apró barázdák nagy gondja ma már életkérdéssé lett. Elérkezünk az utolsó órákhoz, amikor meg kell menteni a még menthetőt.

A magyar buza problémája most a legnagyobb gondja a kormánynak. Meg kell oldani, mert az idő rövidsége is ezt követeli. Itt az új termés és a gazdának fizetni-valói vannak. Fizetni azonban csak akkor tud, ha jó áron adhatja el gabonáját.

Ezt a jó árat elő kell teremteni.

Nagyobb szabású rendelkezéssel már nem tudjuk a buza árát szabályozni. Mert elkészünk vele. Azután a félelmetes amerikai versenytárs is a nyakunkon van, amely az olcsó és jóminőségű gabona bőségével olyan mélyre szoríthatja le a gabona árát, amelybe nemcsak Magyarországot, de egész Európa mezőgazdasága is belepusztulhat.

Éppen az idő rövidsége miatt a segítés módját a következőkben képzeljük el; egyrészt adókönyvitések, adóhátralékok elengedése, átmeneti adókedvezmény a termelő kiskisgazdaság részére, adófitési halasztás engedélyezése, vasuti kedvezmények a külföldre kimenő gabona után, úgy, amint Amerikában van, ahol a tengeren túli államokba kifutó gabona 75 százalékos tarifakedvezményt élvez. Ez az utóbbi nagy horderejű, mert előmozdítja a kivitel és ezzel a belső fogyasztópiacot a felhalmozódott felesleg árnyomásától mentesíti.

A mezőgazdaság törvényei szerint tehát a mai súlyos helyzetet csak az állam és a termelők összefogása oldhatja meg.

Az állam a maga irányító, szabályozó és támogató tevékenységét teljes erővel vesse a latba, hogy ebből a nagy rabságból, amelybe egyrészt Amerika, másrészt pedig az ipari államok mezőgazdaságának mesterséges felkötése beledöntötte hazánkat, valahogy kimeneküljünk. Az állam közbelépését annál is inkább sürgetjük, mert a magára hagyott mezőgazdaság és gabonakereskedelem erre képtelen.

A magyar falu népe várja a tervszerű, megmentő buza-politikát.

E hatalmas gabona-csatában azonban ott kell állni a kormány mellett a magyar föld népének. Sőt a legelső sorban harcolni, azzal, hogy kikényszeríti a magyar barázdákból — Mussolinihez hasonlóan — mennyiség és minőség szempontjából a versenyképes árut.

És ezt azután a termelési költség-csökkenésével és szállítási kedvezményekkel gazdaságosan vigye ki külföldre, úgy, hogy végre már a termelő is megtalálja számítását.

A magyar, jó buzát mindig keresték és keresik is külföldön. A bányai buza minden tekintetben veri a híres Manitóbát.

Tehát jó buzát kell termelni a magyar földön, mert csak annak van kelete.

Éppen azért a magyar kenyérharcot csak úgy nyertjük meg, ha az egyes vidékek kiskisgazdái közösenként — mint a ráckevei járásban — termelő- és értékesítő-szövetkezetekbe tömörülnek, amelynek keretében a mennyiség és minőség javítása és az egyöntetűség majd meghozza a diadalt is.

Igy kapcsolódik szerves egésszé az állam és a termelő

munkája, amely céltudatos belföldi és megszervezett külföldi kivitelével a bajt gyökerében orvosolja.

Megéri a fáradságot, mert a kemény munka gyümölcse mégis csak a magyar buzacsata győzelmes befejezése lesz.

Cselekedjünk tehát, de gyorsan.

Szekeres László.

A trianoni gyászünnep.

A trianoni békekötés tizedik évfordulóját nemcsak az ország, de az egész világ magyarsága fájdalmas gyászal ünnepelte meg. Budapesten a *Társadalmi Egyesületek Szövetsége* június 1-én, vasárnap, a Szabadság-téren tiltakozó gyűlést rendezett. A nagygyűlést *Ilosvay Gusztáv* ny. államtitkár, a TESz társelnöke, nyitotta meg, majd pedig *Urmánczy Nándor* mondott ünnepi beszédet. *Eckhardt Tibor* nagyszabású beszéde után *Eötvösné* Olivérné szólott az egybegyűltekhöz, majd pedig az egyetemi ifjuság kiküldötteje beszélt. A nagygyűlés a „Szózat” hangjaival ért véget. A gyűlésen megjelentek határozati javaslatot fogadtak el a békeszerződés revíziójának követeléséről és a javaslatot elküldötték a *Nemzetek Szövetségének*.

Június hó 4-én, a szomorú békekötés emléknapiján, az ország minden városának középületén gyászlobogó lengett. Délben 12 órakor minden irodában és gyárban tíz percre megszüntették a munkát. Egy percre megálltak az utcán a villamosok és az összes közlekedési eszközök. Délután 4 órakor az ország összes templomában megszólaltak a harangok és az üzletek tíz percre bezártak. A békeszerződés aláírásának órájában az összes újságíró-egyesületek ülést tartottak a budapesti *Oththon Körben*. Az ülésen *Herczeg Ferenc* mondotta az emlékbeszédet.

— Trianon — mondotta *Herczeg Ferenc* — kétségkívül magával hordja a háború csiráit. *Nem a magyarság elkeseredésének kirobbanásától kell félni a békét, hanem elsősorban attól a katasztrófális gazdasági helyzetétől, amelyet Trianon az északadoki folyamán szövődött gazdasági hálózat szétlépésével teremtett.* Trianon nyomorba dönti a dunai államokat, a különbség köztünk, magyarok és szomszédaink között csak annyi, hogy egyelőre még a kezükbe esett magyar területen lakmároznak. *A nyomorúságot, amit mi büntetésképp kaptunk, ők jutalmul nyerik.*

A székesfőváros törvényhatósági bizottsága a békeparancs aláírásának évfordulóján rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az első szónok, *Wolf Károly*, határozati javaslatot terjesztett be, amelyben a törvényhatóság tiltakozik a trianoni békeszerződés ellen és a revízió érdekében felterjesztéssel fordul a *Nemzetek Szövetségéhez*. Több szónok hozzászólása után a közgyűlést a „Himnusz” elénkésével fejezték be.

A *Kisfaludy Társaság* június 4-én tartotta felolvasó ülését, amelyen elsőnek *Berzeviczy Albert*, a Tudományos Akadémia elnöke emlékezett meg a trianoni gyászos évfordulóról.

A gyászos évforduló napján minden megyeszékhelyen, városban és községben rendkívüli törvényhatósági és képviselőtestületi gyűléseket tartottak Trianon ellen. Az ülésekről tiltakozást küldöttek be a *Nemzetek Szövetségéhez*. A beérkezett jelentések szerint Trianon emlékezetére százhatvanhárom tiltakozó népgyűlést tartottak és nyolcszázhetvenhárom egyesület rendkívüli közgyűlésen emlékezett meg a gyalázatos békéről.

A külföldi magyarság is együtt ünnepelt a hazaiakkal és amit a jelentésekből kitérünk, *Olaszországban, Milánóban, Rómában, Triestben és Fiumében* volt tiltakozó ülés. *Hollandiában* három magyar egyesület, *Németországban* hét magyar egyesület, *Párisban* az összes magyar egyesületek, *Stockholmban* a magyar egyület, *Svájcban* a zürichi magyar egyesület s a genfi kolónia tartott emlékünneplést. Még *Szófiában, Londonban, Kopenhágában* volt magyar tiltakozó ülés. A trianoni gyászévfordulón csak a csehek örvendeztek és a cseh lapok nagyrésze ünnepi számot adott ki Magyarország sirbatételének évfordulóján.

Rothermere lord cikke a trianoni évfordulón.

A *Daily Mail* című angol napilap június hó 3-iki száma „Tízéves sebek” cím alatt Rothermere lord következő cikkét közli:

„A trianoni szerződés aláírásának tizedik évfordulója keserű gyásznap Csonkamagyarország 8 millió lakosa számára. Érthető fájdalomban osztozik 3,000,000 fajtestvérük, akiket a szerződés idegen uralom alá kényszerített, ahol nem részesültek abban a tisztességes elbánásban, amelyet a béke alkotói számukra biztosítani akartak. A magyar béke delegáció nélkül, hogy a legyőzött ország érdekében felemelte volna szavát, kénytelen volt olyan szerződést aláírni, amely csak a legbátrabb nemzet számára nem jelentett halálos ítéletet. A tíz év alatt mindjobban bebizonyosodott, hogy Trianonban ama súlyos hibák egyikét követték el, amelyekkel az államférfiak ostobasága és bűnössége időről-időre beszenyenezi a történelem lapjait és amelyek jóvátétel híján nemzetek sorsát ronthatják meg.

Három év óta igyekeztem honfitársaim, továbbá az amerikai nagy nemzet fiatal és a legmagasabb rangú európai államférfiak figyelmét ráterelni annak szükségére, hogy Európa jövő békéjének érdekében szolgáltatásnak igazságot Magyarországnak. A mai határoknak aránylag csekély módosításával vissza lehetne adni 2 millió, jelenleg Cseh-Szlovákiában, Romániában és Jugoszláviában élő magyart az anyaországnak. Igazságosan gondolkozó emberek, ha megvizsgálják a tényeket, éppúgy szégyenkezni fognak, mint ahogy a magyarok fel vannak háborodva a felett, hogy az elemi igazságszolgáltatás a követelménye még mindig nem teljesült. A volt ellenséges államok közül egyedül Magyarország tarthatott nagylelkű elbánásra igényt. Akarata ellenére kényszerítették a háborúba Ausztria oldalán és a háború egész tartama alatt a területén élő ellenséges alattvalókkal oly tisztességesen bánt, hogy ahhoz hasonló példát egyetlen más hadviselő állam sem hozhat fel.

De a jóhiszeműség és nagylelkűség e bizonyítékai nem egyedüli alapja Magyarországnak a legkönnyörtelembebb békeszerződés revíziójára. Nyugat-Európa emlékezhet arra, hogy hős magyarok állták utját évszázadokon át a török hordáknak és ök mentették meg Franciaországot és Olaszországot attól, hogy a középkor szultánjai nem sülyesztették őket a züllésnek ama melyt színvonalára, amelyben Görögország egy századdal ezelőtt selymódott. A háború óta is ugyanarról a hősiessé szellemről tettek tanúságot: a magyar bástyán omlott össze a Nyugat-Európa elleni bolsevista offenzíva. Ha Kun Bélának, Lenin középeurópai helytartójának, sikerült volna 1919-ben Magyarországon megalapítani a bolsevizmust, akkor az átterjedt volna minden európai országra. A bátorságért és ifjú erényért, mellyel a kimerült magyar nemzet kiüzte a civilizáció sötét ellenségét Európa többi államai közül, Magyarország könnyörtelen szomszédai is régóta esedékes halálával tartoznak a magyaroknak.

Ezek a megmondások indítottak három évvel ezelőtt arra, hogy közelebbről tanulmányozzam Magyarországot sérelmeit és megírjam „Magyarország helye a nap alatt” című cikkemet. Ember még nem kapott bőségesebb bizonyítékokat egy nemzet lelkiállagának melegségéről és nagyszerű hálájáról, mint amit azóta én kaptam. Ez idő óta oly kötelek szövdtek köztem és a magyar nemzet között, amelyeket csak a halál szakíthat el.

A cikk részletesen felsorolja a magyar nemzet hálájának főbb megnyilvánulásait és kifejti, hogy az azóta nyert tökéletes helyzetképből meggyőződött a lord arról, hogy addig nem lehet tartós béke Közép-Európában, amíg Magyarország feldarabolásának súlyos igazságtalansága orvosolatlan marad.

A magyarok olyan példás türelemmel viselték megpróbáltatásaikat, aminőre csak bátor, egyeneslelkű és

követeléseit teljesülésében, igazán rendíthetetlenül hívó nemzet képes. Ha tévedést követett el a magyar kormány, abban tévedett, hogy szélsőséges mérsékletet tanúsított arra irányuló erőfeszítéseiben, hogy a Trianonban lefektetett határok méltányos módosítását kivívja.

Egyre erősödnek a kötelek Magyarország és a mi országunk között, mert ahol csak alkalom nyílik az érintkezésre magyarok és angolok közt, rögtön ösztönszerű rokonszenv fejlődik ki.

A magyar ifjúság védőszentjének, Szent Imrénének tiszteletére rendezendő történelmi ünnepek az egész világból, így Angliából is sok látogatót fognak Magyarországra vonzani. Ezek a vendégek Európa legnagyobb és legnemesebb szívű nemzetének vendégei lesznek és meg vagyok győződve, — fejezi be a cikk — hogy osztozni fognak abban a várakozásban, amellyel Magyarország minden barátja várja azt a napot, amelyen jóvá fogják tenni a trianoni szerződés kegyetlen baklövéseit és elégtételt fognak szolgáltatni azokért a bántalmakért, amelyekben a tudatlanság, rosszakarat és a versenytársországok irigysége részesítette ezt a mostohán kezelt országot.

Rendelet a tengerentuli kivándorlásról.

A belügyminiszter körrendeletet intézett az utlevélkiállító hatóságokhoz, amely a tengerentuli államokba szóló utlevelek kiállítására vonatkozik, kivéve Kanadát és az Egyesült Államokat; az e két utóbbi államba szóló utlevelek kiállítását ugyanis korábbi rendeletek szabályozták.

A körrendelet rámutat arra, hogy a tengerentuli államokban a közzgazdasági viszonyok és a kereseti lehetőségek is igen különbözők és állandóan változnak, éppen ezért az oda kivándorlás címén szóló utlevelek kiállításának az engedélyezését a belügyminiszter továbbra is magának tartja fenn. A belügyminiszter a tengerentuli államokba való kivándorlást csak az esetben engedélyezi, ha a kivándorolni szándékozóknak az általa megnevezett államban való megélhetését biztosítva látja és meggyőződést szerez arról, hogy az illető állam bevándorlási szabályainak is megfelel.

A tengerentuli államokba kivándorolni szándékozóknak az esetben, ha ottani családtagjuk által hajójegyet küldhetnek maguknak, csakis Magyarországon kivándorlók: szállítására engedéllyel bíró hajóstársaságok valamelyikének hajójára szóló hajójegyet küldessenek, mert e hajóstársaságokon kívül más hajóstársaság őket el nem szállíthatja.

Az ily utazásra fel nem használható hajójegyek természetesen érzékeny kárt okoznak a kivándorlóknak, illetőleg a hajójegy vevőjének, mert a hajójegyet annak megváltója visszadhathatja ugyan a hajóstársaságoknak, illetőleg a hajóstársaság azon ügynőiségének, melynél azt vásárolta, de ez csak a vételárnak kilenctizedrészt téríti meg, sőt gyakran még ennél nagyobb levonásokat is tesz.

Gyakran előfordul, hogy a tengerentuli államokba kért kivándorlási, utlevélkiállítási és utlevélátamozási (vizum) ügyekben különböző foglalkozású és legfőképpen arra egyáltalán nem alkalmas és nem hivatott egyének (kijárók) igyekeznek a hatóságoknál közbenjárni és ezáltal maguknak könnyű uton nagy jövedelmet szerezni. A belügyminiszter figyelmezteti az utleveleket kérelmező közönséget, hogy kivándorlási, utlevélkiállítási, valamint utlevélátamozási (vizum) ügyekben mindennemű közbenjárás felesleges, mivel az ezekkel kapcsolatos eljárás oly egyszerű, hogy azt a hatóságok utmutatása mellett a felek maguk is könnyen elvégezhetik s ezt az utmutatást és felvilágosítást az illetékes hatóságok díjmentesen kötelesek megadni. Ha a szóbanforgó ügyekben közbenjárók szolgálataikat felajánlják, azt a közönség neccsak visszautasítsa, hanem az illetőket a rendőrhatalóságnál jelentse be.

A kivándorlóknak egyébként akár levélileg, akár szóbelileg fordulnak hozzá, mindenkör a legpontosabb és legmegbízhatóbb felvilágosítást nyújt bármely ügyben a „Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda” (Budapest, VIII. Fiumei-ut 4. szám).

Benyovszky Móric gróf lett a kaposvári kamara új elnöke.

Május hó 31-én, szombaton délelőtt tartotta az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* rendes tavaszi közgyűlését Kaposvárott a vármegyeháza dísztermében. *Hojos Miksa* gróf elnök, az *Országos Mezőgazdasági Kamara* elnökségével járó nagyarányú elfoglaltsága miatt elnökségéről lemondott s helyébe egyhangú lelkesedéssel *Benyovszky Móric* gróf, ny. főispánt, baranyavármegyei nagybirtokost választották meg elnöknek.

Hojos Miksa gróf elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy amíg a németországi mezőgazdasági kamaráknál az összevételnek csupán egynegyed részét teszi ki a kamarai illeték s a bevétel jelentős része államsegélyből tevődik ki, addig Magyarországon sajnos, az idei évben a kamaráknak már semmi államsegélyt nem juttattak. Rámutatott arra, mily nagy munkásságot végeztek a kamarák azáltal, hogy állandóan feltárták a kormány- és gazdasági helyzet jelentőségét s részletesen kidolgozott szakzerű javaslataikkal hozzájárultak a kormány üdvös intézkedéseihöz. Nyolc pontból álló határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, amelyben mindent megelőző feladatnak mondják ki a mezőgazdasági válság megoldását. Kéri a kereskedelmi szerződészek revízióját (módosítását) még áldozatok árán is, követelik a forgalmi adó, borfogyasztási adó és a különböző piaci stb. illetékek megszüntetését. A határozati javaslat szükségesnek tart olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják azt, hogy a buza értékesítési ára arányban legyen a termelési költséggel, követelik az ipari védővámok mérséklését, a kartelek szabályozását s a szövetkezetek támogatását. Szükségesnek tartják a közterhek leszállítását, a vagyonváltás földék árának méltányos megállapítását, a jegyzői magánmunkálatok további fenntartását és az okirati kényszer megszüntetését. Ugyancsak szükségesnek tartja a határozati javaslat a közmunkaváltás eltörlését, a gazdasági oktatás fejlesztését, a cölserü akciók fenntartását és az új termelési ágak állami támogatással való meghonosítását.

Hojos Miksa gróf elnököt a kamarai tagok nevében *Kovács Antal* ny. tábornok, vitéz *Kelemen Imre* kiszgazda, *Diek György* a földmunkások ritkára és *Patacsy Dénes* országgyűlési képviselő bucsúztatták el.

Kiss Elemér igazgató terjesztette azután elő a kamara évi jelentését. *Telek Sándor*, *Diek György*, *Patacsy Dénes* és vitéz *Kelemen Imre* hozzászólásai után *Kisrón János* kiszgazda a hídegvéri lötenyztés fejlesztése, *Krivánek Rezső* kamarai tag pedig a szövetkezeti gyümölcsértékesítés tekintetében tettek indítványokat.

A közgyűlés végén nagy lelkesedéssel egyhangúlag elnöké választották meg *Benyovszky Móric* grófot, akit *Hojos Miksa* gróf lelépő elnök üdvözölt meleg szavakkal. *Benyovszky Móric* gróf nagyszabású programot adott, amelynek során hangsúlyozta a nagy-, közép- és kiszgazdák, valamint a mezőgazdasági munkások együttműködésének szükségességét és az egységes gazdasági megteremtését. Hangsúlyozta a gazdasági egyesületekkel való szoros együttműködés fontosságát s ígéretet tett arra nézve, hogy minden járási mezőgazdasági bizottságot meg fog látogatni, a bajokat és sérelmeket személyesen igyekszik kipuhatólni s ezáltal a közvetlen érintkezés kapcsán a bajok orvoslásáról gondoskodni.

Az új elnököt *Tarányi Ferenc* dr. főispán, *Patacsy Dénes* országgyűlési képviselő és *Diek György* kamarai tag üdvözölték meleg szavakkal.

Ujabb kedvezmény a gyümölcs-szesztermelőknek.

A pénzügyminiszter legutóbb közzétett 64.400—1930. számú rendeletében a gyümölcs-pálinkát előállító szeszfőzdéknek és termelőknek nagyjelentőségű kedvezményt biztosított. A rendelet szerint a termelési adó alá eső szeszfőzdevállalkozók és a saját nyersanyagjukat feldolgozó termelők által az *Országos Gyümölcs-szesz-forgalmi Rt.* raktárába a szeszfőzdek tulajdonát alkotó és közös értékesítés végett beszállított, ott átvett szeszmenyiségek után lefizetett termelési adó és kincstári árrészesedések az illető szeszfőzde termelési adó és kincstári részesedés összegébe beszámíttatik, illetve a szeszfőzde üzemének huzamosabb szüneteltetése esetén a szeszfőzde vállalkozó, illetve a szeszfőzdet igénybevevő termelő részére visszautaltatik. A rendelet tehát módot nyújt a szeszfőzde vállalkozóknak és a saját nyersanyagjukat feldolgozó termelőknek arra, hogy a termelési adó és kincstári árrészesedés címén befizetett összegeket a részvénytársaság raktárába történő beszállítás után készpénzben visszakaphassák, vagy ez a legközelebbi szeszfőzdeknél az esedékes termelési adó és kincstári árrészesedés összegébe beszámíttassék.

Egyidejűleg a pénzügyminisztérium megengedte, hogy az *Országos Gyümölcs-szesz-forgalmi Rt.* raktárába adómentesen tárolt gyümölcs-pálinkák után esedékes termelési adót és kincstári árrészesedést a szabad forgalomba bocsátás bejelentésével egyidejűen, a részvénytársaság helyett a szesz átvevője fizethesse készpénzben, esetleg az engedélyezett szeszadóhivatal igénybevitelével. Ez az utóbbi a kereskedelemnek jelent könnyítést, mivel e szerint a szesznyakkereskedő, rum- és likörgyárosoknak vásárlásaiknál módjuk van az átvett szesz után a termelési adót és kincstári részesedést hitelkeretük terhére azonos módon, mint a fogyasztási szesznél, leróni.

A kaposvári lovasmérkőzés győztesei.

Vasárnap nagyszerűen sikerült kiszgazda lovasmérkőzéseket tartottak Kaposvárott. A mérkőzéseket nagy közönség nézte végig. A programon több urlovas szám is szerepelt s ezek pompásan színezték a kiszgazdák mérkőzéseit. A versenyek részletes eredménye a következők:

Nyeretlen lovak díjgratása: 1. Nádas Elek „Csutak”, 2. Sárközy István „Háboru”, 3. Géczy Béla „Gonosz II.” nevű lova.

Kiszgazdák könnyű díjgratása: 1. Biró Ferenc (Cegléd), „Csibag”, 2. Sági Ferenc (Csongrád) „Büszke”, 3. Lengyel Mihály (Cegléd) „Gyurka”, 4. Kosik Benő (Cegléd) „Vilma”, 5. Nagy György János (Cegléd) „Deres”.

Díjgratás A. kategória: 1. Pauly Hartmanné „Cinka Panna II.”, 2. Géczy Béla „Gonosz II.”, 3. Sárközy István „Háboru”, 4. Visy István „Farsang”.

Urlovasok díjgratása O. kategória: 1. Pauly Hartmanné „Cinka Panna”, 2. Tétényi Viktorné „Lady”.

Díjgratás D. kategória: 1. Cseh Kálmán „Fóth”, 2. Géczy Béla „Gonosz II.”.

Milítári A. kategória díjgratás: 1. Horváth József „Gyöngyi”, 2. Pánczél Lóránt „Ilka”, 3. vitéz Tomcsányi Lajos „Erény”, 4. vitéz Tomcsányi Lajos „Falurossza V.”.

Nyeretlen lovak díjgratása: 1. vitéz Tomcsányi Lajos „Erény”, 2. ifjabb Nádas Elek „Dinom-dánom II.”, 3. Sárközy István „Háboru”, 4. Hentz László „Jónás”.

Somssich Miklós kettős fogatok összetett versenye: 1. Petracsik Béla „Forró-Fruska”, 2. Bogay István.

Távolugrás nemzetközi staféta: 1. a német-osztrák vegyes staféta (Trattmannsdorff Mária, Prümel, Hoffmann és Lassen). 2. a hölgyek stafétája: Sahlender Béláné (magyar), Svagemakersné (holland), Amanda Lassea (német) és Kitty Ritter (finn).

Könnyű díjlovaslás: 1. Gál Iván „Tristan”, 2. Géczy Béla „Intéző”, 3. Huber Miklós „Pusztabíró”, 4. v. Perczell Tamás „Bogdán”.

Kiszgazda szekerek akadályhajtsa: 1. Bok Mihály (Szmegyszaló) „Tatár és Madár”, 2. Gondolovics András (Szmajom).

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58
Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház június hó 3-iki keddi ülésén a közoktatásügyi tárcza vitája került sorra. A költségvetést Östör József előadó ismertette és megállapította, hogy a dologi kiadások csökkentése révén *öt és fél millió pengővel kevesebb az idei költségvetés összege.* A népoktatásra fordított összeg az egész költségvetés 43 százaléka. Ez arra vall, hogy a népoktatás a gerince az oktatási politikának.

A vita során Kún Béla kisebbségi képviselő szólott elismerő szavakkal a kultuszminiszter működéséről, majd *sokorópátkai Szabó István* hangsúlyozta, hogy *hála és elismerés illeti a kultuszminisztert nagyvonalú munkájáért.* Arra kéri a minisztert, ne álljon meg építőmunkájában, hanem *maradjon meg annak az alkotó kultuszminiszternek, aki eddig volt.*

Ezután Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter emelkedett szólásra. A miniszter megállapította, hogy az adminisztrációs (ügyleti) kiadások csökkentése terén a kultuszterce komoly munkát végzett. Nyolc évvel ezelőtt a minisztérium központjának 889 alkalmazottja volt. *Ma már csak 397 fő.* Nyugodt lélekkel állíthatja, hogy kevés tárcza van, mely kisebb rezssal dolgozik, mint a kultuszterce. Az öt és fél milliós csökkentésből 34,6% a tudományos kiadások, 15 százalék a felső oktatás és csak 13 százalék esik a népoktatás terhére.

A miniszter ezután a helyes művészeti és muzeumpolitikáról, az egyetemek és klinikák ügyéről, a testnevelés kérdéséről és a középiskolák reformjáról szólott, majd áttért a népoktatásügy ismertetésére.

— Nyolc évvel ezelőtt — mondotta — 9447 népoktatásügyi objektumra volt szükség, őrve ezalatt egy tantermet, vagy tanítói lakást. Nyolc év alatt felépítettünk 5006 objektumot, 347 tantermet és 1527 tanítói lakást. Szükség lenne még 4401 objektumra, 3946 tanteremre és 1787 tanítói lakásra. De már ma is megállapítható, hogy öt év alatt többet költöttünk népoktatási építkezésre, mint a kiegyezés korában ötven év alatt *Mind az ötven millió pengőbe került és az állam a költségek négyötödét viselte.* Népoktatásunk szomorú pontja a tanítók anyagi helyzete, de mindent el fogunk követni, hogy az itt mutatkozó igazságtalanságok megszűnjenek.

A kultuszminiszter nagy éljenzéssel fogadott beszéde után Kálmán Jenő és Tóth Pál arra hívták fel a miniszter figyelmét, hogy a tanítók és lelkészek természetbeni javadalmazását szüntesse meg. *Szimyei-Merse Jenő* teljes elismeréssel adózik a miniszter működése iránt. *Éhn Kálmán* a polgári iskolák fejlesztésére hívja fel a figyelmet, végül *Petrovics Gyula* az elemi iskolák hálózatának továbbfejlesztését és a tanyai templonhálózat kiépítését kérte.

Apponyi gróf Trianonról.

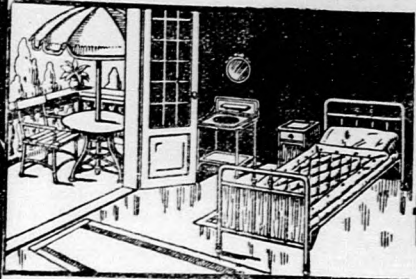
A június hó 4-iki, szerdai ülés a trianoni gyásznap jepegyében folyt le.

Az ülés megnyitása után Apponyi Albert gróf állott fel szólásra és többek közt a következőket mondotta:

— Az 1921. évi XXXIII. törvények cikkezete be a trianoni békeszerződést, Béke, szerződés, törvény. *Ahány szó, apanyi belső valótlanosság.* Megvan mind a három fogalomnak formája és tartalmából valami. Megvan a béke abban az értelemben, hogy megszűnt a háborus öldöklés, de *hol van a kedélyek, a lelkeknek az a belenyugrása, amely egyedül biztosítja ennek a materiális békének is tartósságát!* Megvan a szerződés; aláírták azt a mi meghatalmazottjaink éppúgy, mint a velünk szemben állott országoknak megbízottjai, tehát kifogástalan szerződési formában jött létre a megállapodás, de *hol van az, ami a lényege: az egymással szemben álló felek szabad megegyezése?* Törvény! Becikkezett az a szerződés az akkor érvényben levő alkotmányos szabályok szerint kifogástalanul, de *hol van a törvényalkotás lényege: a nemzeti, a törvényhozói akarat szabad megnyilvánulása?*

— A forma megvan, a lényeg mégis csak egy egyoldalúlag reánk kényszerített diktátum és ez a forma is diktátum. (Ugy van!) Hát ezt elérhették, de amit nem érthettek el, ez az, hogy az ekként létrejött szerződésben és törvényben, amely tehát formai jogot alkot, *meglegyen a jog tulajdonképpeni tartalma is, az erkölcsi igazság, amely, ha nincs meg, a forma, a formai jog, amely éppen ezt az erkölcsi tartalmat van hivatva*

Vasbutor

olcsó
és
tartós!

Könnyen tisztítható, díszíti a lakást. Nézzé meg raktárainkat vagy kérje **ingyen** szép képes árjegyzékünket.

HAIDEKKER SÁNDOR r.-t.
Budapest, Üllői-ut 48/27 és Fiumei-ut 3

megvalósítani, összeitközésbe jön magával a tartalommal és akkor ennek következménye nem lehet más, mint állandó bizonytalanság, állandó részlet.

— Pedig ezt az erkölcsi igazságot Trianon teljesen nélkülözi. Először: reánk méretet, mint megtorlása az egyoldalúlag megállapított háborus elméletnek, amely a történelmi kritikának mostani legkedvezetesebb stádiumában sem állja meg a helyét a történelem ítélszéke előtt, de legmélyebben sujtott az a nemzet, amely, még ha az az elmélet állana is, valamennyi között a legkevésbé volna felelős, mert hiszen nem birt teljes független önrendelkezéssel és ami befolyást gyakorolhatott az akkori nagyvívó miniszterelnöke utján, az a legvéresebb provokációval szemben is a mérsékletnek és a háborús intézkedéseknek kikerülése érdekében vetteti föl.

— Nélkülözi az erkölcsi igazságot, mert midőn ekként félrelökte a sok évszázados történelmi jogot, egyuttal félrelökte és mellőzte azt a másik jogforrást is, amely egyedül állítható amazzal szemben, a nemzetek önrendelkezési jogát, minden érdekelt megkérdése nélkül, mintha nem is emberekről, hanem felelősség nélküli lényekről volna szó, áthelyezett tömegeket egy államból a másikba, azok megkérdése nélkül.

— Nélkülözi továbbá az erkölcsi igazságot, mert Magyarország feldarabolásával egyetlen-egy évet sem vitt keresztül következetesen, leküszörcsés öntudatossággal. Szétdarabolták a természetes gazdasági összefüggéseket. A Magyarországtól elszakított közel tízmillió lakosnak csak 55 százaléka fajrokon azokkal az államokkal, amelyekhez csatoltattak, 45 százalék pedig tőlük idegen, 35 százalék, azaz 3,300,000 pedig tiszta fajtájú magyar és ugyanez az, akik előbb a gazdasági összefüggések szétépítését a nemzetiségi elv félretételével bizonyos másodrendű gazdasági érdeknek helyezték alá.

— Ámde Trianon teóriájánál (elmélet) talán még rosszabb Trianon praxisa (gyakorlata), amit a ránk mért csapásnak enyhítésére annak a szerződésnek néhány szakasza tartalmaz s amit az ugyanebből a célból egyidejűen kötött egyéb szerződések létrehozta, az *mind holt betű maradt, miglen mindazt, amit teljesíteni kell Trianon értelmében, a legridegebb pontossággal követelték tőlünk.*

— Kérdelem, hogy lehetséges-e ilyen állapotokra fektetni a tartós békét. Kérdelem, hogy békének nevezhető-e az az állapot, amelyben az égbekiáltó igazságtalanság némely nemzetre rásújt, más nemzetek pedig abból hasznát húznak? A válasz az így felvetett kérdésre nem lehet kétséges. Ha tehát mi a mai napon is és mindig fölemeljük tiltakozó szavunkat a velünk szemben, az emberiség magasabb érdeksívil szemben elkövetett súlyos hibá és igazságtalanság ellen, ha el vagyunk határozva, hogy a jognak minden eszközével iparkodni fogunk a jog lényegének, az igazságtalanság érvényesítésére: akkor mi nem csupán saját ellenállhatatlan nemzeti érzelmünket, nem csupán nemzeti önméltóságunk parancsát követeljük, hanem jobban szolgáljuk a békének érdekeit, mint szolgáljuk egy olyan megnyugvásnak színelése által, amely akkor is becselene volna, ha őszinte lehetne, sőt akkor talán még becselenebb.

— Igazunknak és tiszta szándékainknak tudatában bizalommal tekinthetünk a lassanként mind világosabban látó nem-

zeteknek szemeibe és felemelhetjük tekintetünket az égre, elmondván nemzeti imánkat:

Hiszek egy Istenben, hiszek egy isteni örök igazságban, hiszek hazánk feltámadásában!

Apponyi Albert gróf mélyeséges hatása, megrázó beszéde után percekig zógtott a taps, majd Farkas István a szocialdemokraták nevében tiltakozott Trianon ellen.

Ezután folytatták a **kultuszterea** részletes vitáját, melynek során Schandl Károly hangzottatta, hogy az **általános titkos választójogi elvet meg kell előznie az általános műveltségnek**. Teljes elismeréssel adózik a kultuszminiszternek az Alföldi tanyai kultúra tekintetében végzett nagy munkájáért, de felhívja a miniszter figyelmét a **dumántuli elemi iskolák felépítésére is**. Kéri a tanítók és kántortanítók illetményének rendezését. A törvényhozóknak nagy súlyt kell arra vetniük, hogy a **vallásosságot ki ne öljék a faluból**.

Többek felszólalása után **Klebensberg Kunó** gróf válaszolt az elhangzott kívánságokra, majd a tárcza költségvetését részleteiben is elfogadták.

A **június hó 5-iki, esütörtöki ülésen a miniszterelnökségi tárcza költségvetése** került sorra. A tárcza költségvetését **Rabinek István** ismertette és megállapította, hogy **alig van tárcza, amelynél a takarékoságai annyira értékesítették volna, mint itt**.

Több szónok beszéde után **Bethlen István** gróf miniszterelnök emelkedett szószárra és többek között a következőket mondotta:

— A titkos választójog benne van pártunk programjában. De most időelőtti volna és **kárt okoznának az országnak, ha egyik napról a másikra megcsinálnánk**. Hazafias meggyőződés vezet ebben, semmi egyéb.

— A munkanélküliség kérdése világjelenség és annak a gazdasági leromlásnak a következménye, mely a háborúból fejlődött. **Európában tíz millió főre tehető a munkanélküliek száma**. Munkanélküli segéllyel a munkanélküliség kérdését elintézni nem lehet. Viszont kötelessége a kormánynak olyan munkaadalmakat teremteni, amelyek a munkanélküliség bevezetésére valamit jelentenek. Sajnos, a rendelkezésünkre álló pénz erre nem elég. Itt tehát várunk kell arra, hogy egy **nagyobb államkölcsön segítségével nagyobb beruházási program legyen keresztülvihető**.

A miniszterelnök ezután a **nemzetiségi kérdéssel** szökött és kifejtette, hogy nem szabad rossz néven venni idegenajku honfitársainktól, ha anyanyelvükhöz ragaszkodnak és anyanyelvükben való oktatásukat kívánják. Ezért egy idegenajkunak hazafisága szempontjából semmi következtetést levonni nem szabad. Ha azt akarjuk, hogy szavunkat kellő erővel emelhessek fel magyar kisebbségünk érdekében, akkor meg kell mutatni szomszédainknak, hogy a kisebbségi kérdésben mi járunk elől jó példával.

A miniszterelnök élénk helyesléssel fogadott beszéde után a tárcát részleteiben is letárgyalták, majd áttértek a **pénzügyi tárcza költségvetésének** vitájára. A tárcza költségvetését **Temesváry Imre** előadó ismertette és megállapította, hogy a tárcza költségvetése **nyolc millió pengővel esőkkent**. Csökkentek azonban a tárcsbevételek is, mert a **miniszter fokozatosan esőkkenti a közterheket**.

Négy felszólalás elhangzása után **Wekerle Sándor** pénzügyminiszter válaszolt a felvetett kívánságokra. Nézete szerint az **egyházi adózás kérdése szabályozást igényel**. A tisztviselők fizetésének emelése a mai időkben nem áll módjában. Most csak arra gondolhatunk legkomolyabban, hogy **takarékoskodással és kiadásaink arányos beosztásával az államháztartás egyensúlyának fenntartására törekedjünk**. Az állami bevételek lényeges esőkkentést mutattak a most esztendővel szemben, **ami redink nézve a legnagyobb óvatosságot parancsolja**. Következtesen és a legnagyobb energiával további megtakarításokra fog törekedni.

A miniszter beszédét hosszantartó tapsal jutalmazták a képviselők.

A **június hó 6-iki, pénteki ülésen** tovább folytatták a **pénzügyi tárcza költségvetésének** tárgyalását. **Wekerle Sándor** pénzügyminiszter kijelentette, hogy a **házádoménentesség meghosszabbítását fogja kérni a képviselőháztól**.

Gaal Gaston kifogásolja, hogy a kihágási bíráskodás a vidéken tapasztalatlan közigazgatási tisztviselők kezében van, akik túlzottan szigorú ítéleteket hoznak. Felhívja a minisztert,

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még **30 holdon felüli birtokra** folyósítatunk **7 és fél százalékos típusú** förtésztés kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. **I., II., III.**, helyű nagykamata tartozásokat **illetékcmentesen bekonvertálunk**. — Helyszíni becslés nem kell. Inyen felvilágosítást nyujt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körút 2.

utasítsa a közegeket, hogy **esimjáján bánjanak a kihágási ügyekkel**.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy véleménye szerint a kihágási ügyekben kiméletesen kell eljárni és csak akkor, ha okvetlenül szükséges. **Ebben az országban nem hatalmaskodással, hanem igazságos rendszabályokkal kell a közigazgatás rendjét fenntartani**.

A Ház ezután részleteiben is elfogadta a pénzügyi tárcza és vele együtt az **egész 1930—31. évi költségvetést**. Ezen az ülésen még letárgyalták a **magyar-francia kereskedelmi pótegyezmény és a portugál köztársasággal kötött kereskedelmi megállapodás becékkelyezéséről** szóló törvényjavaslatokat, majd **mentelmi ügyeket** tárgyaltak.

A Ház **június hó 7-én és június hó 10-én** nem tartott ülést.

Bethlen miniszterelnök Londonba utazik.

Bethlen István gróf miniszterelnök e hónap közepe táján az angol kormány meghívására **Londonba** utazik, ahol néhány napot fog tölteni.

A miniszterelnök londoni útja újabb bizonyosága annak, hogy Magyarország kilépett elzárkózottságából és közvetlen kapcsolatokat vesz fel a vezető európai hatalmakkal. **Bethlen István** gróf ezt az utazását elsősorban arra fogja felhasználni, hogy **köszönetét nyilvánítsa azért a jóindulatú magatartásért, amelyet az angol kormány a hágai és párisi tárgyalások alkalmával reánk szemben tanusított**.

A látogatás a magyar államkölcsön ügyével semmiképpen sem hozható összefüggésbe.

Az Egységspárt értekezlete.

Az **Egységspárt** június hó 5-én, esütörtökön értekezletet tartott, melyen a **törvénykezés egyszerűsítéséről** szóló **igazságügyminiszteri javaslatot** tárgyalták. A javaslatot elfogadták.

Függőben tartják azoknak ártéri járulékát, akiknek földje nem terem.

Mayer János földmívelésügyi minisztert az elmúlt héten a pestvármegyei **Dunavölgy-lecsapoló csatornának ártéri járuléka** ügyében 120 tagu küldöttség kereste fel, amelyet **Platthy György, Dabasi-Halász Mária, Udvardy János, Meskó Zoltán, Szabóky Jenő és Váry Albert** dr. országgyűlési képviselők vezettek.

Mayer János földmívelésügyi miniszter **Wekerle Sándor** pénzügyminiszterrel együtt fogadta a küldöttséget, amelynek nevében **Váry Albert** dr. ismertette azt a súlyos helyzetet, amelybe a Dunavölgy népét a lecsapoló munkálatok ártéri járuléka sodorta. Ugyanis **78.000 hold nem termő szikes, nádas és zombékos terület után is 9.20 pengőt kötelesek holdanként az érdekeltek fizetni**.

Mayer János földmívelésügyi miniszter nevében is megnyugtatta a küldöttséget és kijelentette, hogy **egyelőre függőben marad azoknak ártéri járuléka, akiknek földje nem terem**. A földmívelésügyi kormány kísérleti telepeket állít fel **Kunszentmiklós, Izsák és Fülöpszállás** környékén, ahol kipróbálják és bemutatják azt, hogy miként lehet a szikes, nádas és zombékos területeket termőkké tenni. Amíg a kísérletek tartanak és sikerrel nem járnak, amíg a gazdák e kísérletek eredményének megfelelően nem tudják földjüket művelhetővé tenni, **e nem termő területek ártéri járuléka függőben maradnak**.

A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a miniszter válaszát.

Wekerle pénzügyminiszter a kormány telepítési akciójáról.

A képviselőház folyosóján az elmúlt héten a képviselőknek egy nagyobb társaságban **Wekerle Sándor** pénzügyminiszter a hozzáintézett kérdésekre válaszolva, érdekes közléseket tett. Elmondta, hogy az az akció, melynek célja, hogy a kormány telepítési célokra birtokokat vásároljon, már megindult és e végből bizottságot alakítottak, melynek tagjai: **Hadik János** gróf, **Prónay György** báró, **Papp Géza** báró, **Pesthy Pál** és **Gaal Gaston**. Ennek a bizottságnak a feladata, hogy az **eladósdott birtokosok földjeit megvizsgálja és megállapítsa, hogy melyek azok a birtokok, amelyek egészben vagy részben megvásárolhatók a telepítés céljaira**. Nemesac tepeleseknek jutnának ezek a birtokok, hanem olyan birtokosoknak is, akik elegendő instrukcióival és anyagi eszközökkel rendelkeznek, hogy azokat a földeket átvegyék. Magát az akciót azonban nagyobbzabásban majd csak akkor tudjuk végrehajtani, ha a nagy külföldi kölcsön rendelkezésre áll.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Károly, volt román trónörökösöt királlyá proklamálták.

A pünkösdi ünnepek sorsdöntő órákat hoztak Románia számára. Károly volt trónörökös hazájába érkezett és királlyá proklamáltatta magát. Mint ismeretes, Károlyt 1926. január hó 7-én megfosztották a trónörököségtől és apjának, Ferdinánd királynak halála után, Károly kiskoru fiát, Mihályt proklamálták királlyá. A kiskoru király helyett egy négytagú régenstanács kormányzott. Károly volt trónörökös bukása után sem adta fel a reményt és hosszú előkészítés után most végre alkalom nyílt arra, hogy trónját elfoglalhassa. A volt trónörökös június hó 6-án, este 10 órakor érkezett Münchenből Magyarországon keresztül Bukarestbe. A délután folyamán Kolozsváron leszállt, ahol ünnepélyesen fogadták. A bukaresti megérkezése valóságos diadalünnep volt. Ugy a hadsereg, mint a polgári hatóságok és a lakosság Károly mellé állott, aki rendkívül népszerű országában. A volt trónörökös visszatérése a kormány tudtával és beleegyezésével történt. A kormány természetesen nyomban benyújtotta lemondását a régenstanácsnak, mely Mironescu volt külügyminisztert bízta meg az új kormány megalakításával és az alkotmányozó nemzetgyűlés összehívásával. Pünkösdi vasárnapján a nemzetgyűlés összeült és tomboló lelkesedéssel Károlyt királlyá hirdette ki. A volt király Gyulafehérvár vajdája lett, továbbra is viselheti a felséges címet és természetesen a trón örököse. Egész Romániában teljes nyugalom uralodik.

Bud János miniszter nyilatkozata a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalásokról.

Bud János kereskedelemügyi miniszter abból az alkalomból, hogy a magyar és cseh kormány között a kereskedelmi szerződés revíziójára vonatkozó tárgyalások megindultak, nyilatkozott az egyik cseh lap tudósítója előtt és többek között kijelentette, hogy a szerződés revízióját nem a mi oldalunkról, hanem Csehország oldaláról vetették fel. A mostan érvényben levő kereskedelmi szerződést is hosszúságos tárgyalások előzték meg, alig lehet tehát elképzelni, hogy az összes függőben levő kérdéseket néhány nap alatt elintézzük. A legfontosabb és leglényegesebb tételekről van szó, mindazonáltal bizakodással lehet tekinteni a tárgyalások sikere elé. A miniszter kijelentette, hogy a tárgyalások során készségesen állunk rendelkezésre, egyoldalú kötelezettséget azonban nem vállalhatunk. Végül rámutatott arra, hogy mezőgazdaságunk csökkent vásárlóereje az oka, hogy Csehországnak felénk irányuló kivitele is csökkent. Csehország nyilván ezért is kívánja a szerződés óhajtott módosításait. Csehországnak és Magyarországnak kölcsönös jóakarattal és engedékenységgel meg kell találniuk a megértés útját.

Huszezer magyar kérvény Genfben.

A Népszövetség főtítkári hivatalába az elmúlt hét folyamán ezrével érkeztek a táviratok és levelek a külön-

böző európai és amerikai magyar egyesületektől, valamint a magyar városoktól és községektől, amelyek mind tiltakoznak a trianoni békeszerződés fenntartása ellen. A táviratok és levelek felszólítják a Népszövetséget, hogy Európa békéje érdekében tűzze most végre napirendre a trianoni békeszerződés revíziójának kérdését. Két nap alatt kerekasztalban huszezer ilyen magyar kérelem érkezett a Népszövetség főtítkári hivatalába.

Csehek a magyar békerevizio ellen.

A prágai képviselőház június hó 6-iki ülésén Hrusovszky cseh-szlovák nemzeti szocialista képviselő a következő nyilatkozatot tette:

— A trianoni békeszerződés aláírásának tizedik évfordulóján hivatalos körök vezetésével és részvételével manifesztációk történtek Magyarországon a békeszerződés területi rendelkezései ellen. Hangsúlyozom, hogy az a lakosság, amelyet mi képviselünk parlamentünkben, a legnagyobb visszatéttséssel figyeli a Magyarországon lejátszódtó manifesztációkat és tüntetéseket, mert ennek a népességnek eltökélt szándéka, hogy határozottan védekezzen minden arra irányuló kísérlet ellen, amely a tót földet ki akarná szakítani a köztársaság kebeléből és a korábbi gyűlölt szolgásgába akarná visszahozni a tót nemzetet.

— Kötelességünknek tartjuk, hogy a világ közvéleményét figyelmeztessük arra a veszélyre, amely a magyar urak revizionista propagandájából a békére és Európa biztonságára származik. Minden szomszédunkkal békében akarunk élni, ezt a békét azonban nem lehet a köztársaság egyetlen darabka földjének átengedésével sem megvásárolni.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A paradicsom termesztéséről.

Irta: Villax Ödön.

Nincs konyhakert, hol a paradicsom termesztésével ne találkozánk, sőt nagyobb városok közelében az gyakran még a szántóra is kerül. Eladásra természetesen azonban csak akkor érdemes, ha azt minél nagyobb tömegben és minél korábban tudjuk a piacra hozni.

A paradicsom korai termesztésének egyik fontos tényezője, hogy kiültetésre mindig csak zömök, erős, nem felynyurgult palánták kerüljenek. Néhány évvel ezelőtt, mikor még nagyban természettem e növényt, a magot rendszerint még február havában elvetettem s március végével, ugyancsak melegágyba, már átpikíroztam a palántákat. Április havában hidegágyba jöttek a rászák s ilyen módon mindig igen erős palántákat sikerült nevelnem. A kiültetéssel sohasem siettem. A fagyos szenteket mindig megvártam, de azért május 18—20-ára már készen voltam az ültetéssel.

**Csak egy huzás
már június hó 21-én!**

**Ezen sorsjegyekkel nemcsak szerencsésének
az esélyeit szolgálja, hanem jótékonyságot
is gyakorol!**

54. magy. kir. áll. sorsjáték

Összesen **17.000 nyeremény**, melyek mind **készpénzben** fizettetnek ki.

Főnyeremény:

30.000 pengő

Nyeremények: **20.000 P, 15.000 P, 10.000 P, több 5000 P, 2500 P, 2000 P, 1000 P stb., stb.**

Egy egész sorsjegy csak 3 pengő.

**Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben,
dohánytözsdeben stb.**

A paradicsomot mindig televényben gazdag talajon termeljünk. Legjobb, ha az előző növény alá bőségesen istállótrágyázunk. Ha a paradicsomot közvetlenül istállótrágyás földre akarjuk ültetni, akkor a lehetően apróra érett istállótrágyát már az előző év őszén kell alászórni. Kora tavasszal 100 négyzetméterenkint 6—8 kg. szuperfoszfát elszórása igen tanácsos. Ezzel az érést sokszor 3—5 nappal is sikerült korábbra tenni. De a foszforsavtrágyák után a paradicsom egészségesebben is szokott fejlődni. Ha a talaj nem eléggé gazdag s nincs istállótrágyánk, akkor az ültetés előtt 6—8 nappal 100 négyzetméterenkint szórjunk ki 4—6 kg. mésznitrogént.

Kiültetéskor a palántákat 1—2 cm.-rel mélyebben ültethetjük, mint ahogy azok a melegágyban voltak. Ekkor ugyanis a gyökérnyak feletti szárrészből is hajt ki sok járulékos gyökér és így a palánták erősebben gyökereznek a talajba. A kiültetéskor alaposan be kell öntözni a növényt — 1—1 töre $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kanna vizet számítva — s ezután a töre porhanyó földet huzni.

Ahol víz nincs, többször öntözni nem szükséges, de annál gyakrabban kell kapálni. A 4—6-szor megkapált paradicsom még szebben és erőteljesebben szokott fejlődni, mint a sokszor öntözött, de csak 1—2-szer kapált.

Ha a paradicsomot karózzuk, ami mindenképpen helyes lesz, akkor a karót mindig a tö északi oldalára, attól körülbelül 15—15 cm.-re verjük. A további munkálat a kötözés és a fattyazás. A fattyazás egyike a legfontosabb műveleteknek, mely abból áll, hogy a paradicsom minden egyes levelének hónaljajtásából előretörő hajtást még fiatalkorában lecsipünk. Ha a főcél a paradicsom korai érése, akkor egy szárat hagyunk meg. Rendszerint két, esetleg három szárat szoktunk nevelni. Ebben az esetben az alsó két levél hónaljából előtörő hajtást nem távolítjuk el, abból szárat nevelünk, de valamennyi többi hónaljajtást mind a fő, mind a második és harmadik száron tiznaponként lecsipkedünk. Ugyanakkor hánccsal a szükséges kötözést is elvégezhetjük.

Ha a paradicsom levelei már virágzás táján, érés előtt kezdenek sárgulni, akkor azokat gombabetegség lepte el. Ez ellen 1—2 százalékos bordói lével permetezhetünk. A permetezés után haragos zöld színt vesz fel a levél s mintegy az egész tö ujjáéled. A permetezés tehát nagyon serkentőleg hat e növényre.

Mikor már a paradicsom pirosodni kezd, a karó fölött a szárat, továbbá a főlös virágokat is eltávolítjuk. Ezzel gyorsítjuk az érést, amely fontos azért is, hogy a termés a száron pirosodjék meg. Édes, zamatos paradicsom ugyanis csakis a száron nevelhető, a napon érettnak csak a színe szép.

Apró jó tanácsok.

A szőlőbe szoktassuk ki most a baromfiakat, mert ők a legjobb irtói a legkülönbözőbb rovaroknak és férgeknek. Ők még az olyan rovarokat is elpusztítják, melyekkel szemben az énekes madarak tehetetlenek. Ugyanis a legtöbb rovar (vin-czellérbogár, kendermagbogár, rütyfuróbogár stb.) a levelek alsó lapján húzódik meg és így a levegőben röpködő madár észre se veszi őket. A baromfi, ha még egy ügyes ugrással se éri el a bogarat, akkor megüti csőrével a tőkefejet, mire a bogár lehullik.

A levágott venyigéket sürgősen hordassuk ki a szőlőből, mert ezek buvóhelyei a szőlőmolynak, a szőlőiloncának és más kártékony rovarnak.

A lenyirt gyapjút 1—2 nap szárítani kell és azután zsákolni. A nedvesen zsákol gyapju rövidebb-hosszabb idő múlva felmelegszik, megsárgul, kellemetlen szagot vesz fel és a szín mellett fényt, erősségét, simulékonyságát, rugalmasságát is elveszti. A haslábot sohse rakjuk abba a zsákba, melybe törzsgyapjút tettünk. A zsákolat gyapjút eladásig száraz és hűvös helyiségben kell tartani. Nedves pincében megpenészedik, megdohosodik, míg meleg vagy légvonatos helyen (padláson) tulságosan kiszárad.

Szojtató kocák számára megfelelő takarmányok a következők: buja legelő füve, zöldtakarmányok, répafélék és cukorrépaszelet némi pelyvával vagy fiatal széna szecsakájával keverve, főtt burgonya, esiesőkalagelő, gabonamagvak darál és korpás, hüvelyesmagvak (borsó, lóbab, sójabab, főtt bab, keszertelített csillagfűrt max. 1 kg. fejenként), egészséges olajpogácsák (max. fél kg. fejenként), husliszt, halliszt, szárított sörélesztő, friss lefelezett tej, iró, aludt tej. Csak óvatosan etetendő a rozsa, rozskorpa és a gabonaszemcselék.

A borju elválasztásával sietni nem célszerű. A 6—8 hétnél fiatalabb borju még szalás- és abraktakarmányból nem tud annyi tápanyagot megemészteni, mint amennyit testének növelésére gazdaságosan fel tud használni. Minél tovább kap a borju tejet, annál formásabb, fejlettebb jószág lesz belőle. Ezért a legtöbb magyar gazdaságban az üszőborjakat 2—3, a bikaborjakat 3—4 hónapig szoptatják. Kiállításra szánt bikaborjak még éves korban is kapnak több-kevesebb tejet. 3—4 hetes kortól kezdve azonban a teljes tej fokozatosan lefőlözött tejjel helyettesíthető. A zsír pótlására adjunk 1—1 liter lefőlözött tejhez szitált zablisztet.

A repcét még akkor kell aratni, mikor az alsó becők magvai féldalt pirulnak, mert különben sok kápereg. Az éretlen részeket hagyjuk ki és arassuk később. A behordás ponyvás szekereken vagy kiskerekű, alacsony járműveken történik. Ezeket a repce-petrencéket legjobb két perencerud segélyével reácsusztatni, hogy a felrakás közben minél kisebb rázásnak legyenek kitéve a becők és így kisebb legyen a pergés.

A kancák befedeztetését mielőbb fejezzük be, mert a késői csikók kevésbé szoktak sikerülni.

A méhek szállítása kaptárban vagy kasban egyaránt megtörténhet. Fontos, hogy legyen rajtuk szellőző nyílás és bennük a méheknek mész és víz. A vizet üres lépekben vagy szivacsban adhatjuk. A kas száját ritka szövésű vászonnal kötözzük be. Kaptárban való szállítás esetén az ajtókat üveggel kiszedjük s ezek helyére sodronyhálózt szegünk, a kereteket közbedugott lécekkel megrögzítjük, a fedődeszkákat kivesszük s az ablakot leszögezzük. Este, mikor a méhek már mind hazagyültek, a rőpdeszkát levesszük, a rőpnyílást is finom drótszövetvel elzárjuk, az ajtót pedig néhány kis léc közbeiktatásával hézagosan a nyílásra szegjük.

Megjelent

MÉSZÖLY JENŐ

nyugalmozott ezredes

SZIBÉRIA

A NAGY TEMETŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifoglyok kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet, a szibériai ételet, az orosz forradalmak rémségeit, Rasputin szereplését, a cári család véres tragédiáját, a Kolcsak ellenforradalmat s a csehek példátlan kegyetlenségeit írja le.

A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRA P 3.—, portóköltés 50 fillér.

Megrendelhető a „Vasárnap” könyvosztályánál.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Hárommillió pengős gyümölcsexport-kölcsön.

A magyar gyümölcsexport előmozdítására a földművelésügyi kormány hárommillió pengő gyümölcsexport-kölcsönt bocsát kedvezményesen a gyümölcsexportőrök rendelkezésére. A kedvezményes kölcsön a Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézetnél (V., Rudolf-rakpart 6.) igényelhető. A kölcsönt, amely a bankgaranciával együtt netto 6 százalékos kamat mellett bocsátatik az igénylők rendelkezésére, mely 6 százalékban már a bankgarancia költsége is belefoglaltatik, budapesti bankösszeköttetésekkel rendelkezők valamely budapesti banknál, kecskeméti és nagykőrösi bankösszeköttetésekkel bírók valamely ottani helybéli banknál kaphatják. A kölcsönben azok részesülhetnek, akik kötelezik magukat, hogy külföldre csakis megfelelő minőségű és megfelelő csomagolású árut szállítanak. Ezen feltételek betartásának ellenőrzését az Exportintézet végzi. A kölcsön június 15-én az exportőrök rendelkezésére áll.

Hósi emlékmű-leleplezések. Szép ünnepség keretében leplezték le június hó 1-én Somlóvecse község hósi halottainak emléktábláját. Istentisztelet után a hósi emlékmű előtt Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő mondott nagyszabású beszédet. Vitéz Orbán József somlószőlősi plébános, Somogyi Károly evangélikus lelkész és Rápolyi László csépei református lelkész beszéde után Lestyán János alezredes szólt az ünneplőkhez. Az emlékművet Kondor János szolgabíró adta át a község előjáróságának. — Az ünnepély után a szomszédos Kisszőlős községben Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő tartotta beszámoló beszédét, melyben rámutatott arra, hogy a nehéz gazdasági helyzetből már kedvező jelek mutatják a kivezető utat. Olaszországgal való szoros barátságunk gazdasági hatásaként már ezrével szállítják a vágómarhákat a milánói vásárra és

ez különösen a Somlóvidéken az állattárak tartósságát idézte elő. A hitelviszonyok terén jelentős enyhülést jelent a mezőgazdaság részére a június elején folyósított 10 millió dolláros 7½ százalékos exportkölcsön és a most folyósításra kerülő gyufakölcsön. A nagy lelkesedéssel fogadott beszámolóért a község nevében Tamás Zoltán tanító mondott köszönetet. — Lébény mosonmegyei község hőseinek emlékművét Darányi Kálmán államtitkár jelenlétében leplezték le június hó 1-én. A szép ünnepségen a környékbeli községek lakói nagy számban vettek részt. — Június hó 1-én leplezték le ünnepélyes keretek között a nagykanizsai 20. honvédegyezred tizezer elesett hőseinek emlékművét. A plébániatemplomban vitéz Mándoky Sándor fősperes mondott misét, amely után 11 órakor kezdődött az ünnepség. Az emlékművet József királyi herceg leplezte le. Délben disztribúció volt, este a pécsi Nemzeti Színház társulata a Bánk bán-t adta elő.

Schandl József a közgazdasági egyetem dékánja. A királyi magyar közgazdaságtudományi kar június 5-én tartott kari ülésén az 1930/31. tanév dékánjává egyhangúlag Schandl József dr. egyetemi rendes tanárt, lapunk belső munkatársát választotta meg.

Vitéz a nagyszékelyi jegyző és bíró. A tolnamegyei Nagyszékely község mindkét közigazgatási vezetőjét a kormányzó ur a legutóbbi avatáson vitézzé avatta. Muth Henrik főjegyző vitéz Márky Henrik nevet kapott. Knoch Péter bíró vitéz Csonth nevet vett fel. Az új vitézeket meleg ünneplésben részesítette Nagyszékely község lakossága.

Kittüntetett csendőrök. A kormányzó Horváth András és Kalapos Pál alhadnagyot, továbbá Pisorics József, Kecskés Ferenc és vitéz Nagy József csendőr-tiszthelyettesek szolgálatuk elismeréséül a magyar ezüst érdeméremmel tüntette ki. Varga József tiszthelyettesnek pedig a magyar bronz érdeméremet adományozta.

SZITÁL AZ ESŐ

még sem csuszlik meg nyálkás agyagon s meg nem nyomja az ázott rögöt.

TÜZEL A NAP

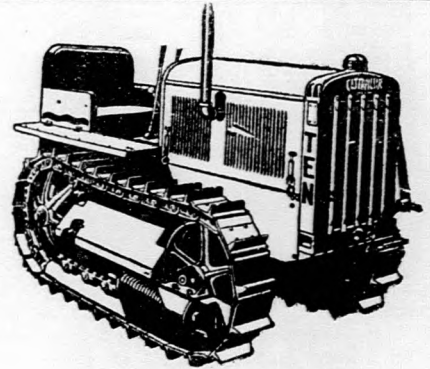
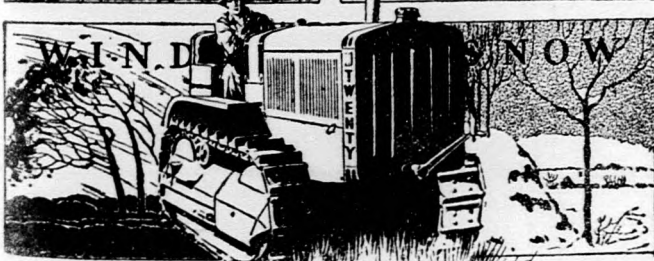
mégis feltöri a kemény rögöt, megjavítja a fehéren virágzó szikfoltokat.

VIHAROS IDŐBEN

az elemek szeszélyes játékát meghiusítja s akkor is dolgozik, ha más gép már elakad.

HÓFEDETT UTAKON

akkor is használható, ha más traktor a gépszínen pihen s úgy várja a tavaszt.

CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.
TRACTOR

MINDEN IDŐBEN, MINDEN TALAJON,
MINDIG GAZDASÁGOS.

Prospektust küldünk:

STEYR MŰVEK R.-T. BUDAPEST,
VI., LEHEL-UCCA 25.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése június hó 30-án lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK

negyedévre . . .	2 P
félévre	4 P
egész évre	8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a

KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., József-körút 5.

A Faluszövetség szervezkedése. A Faluszövetség április és május hónapban folytatta nagyarányú vidéki szervezkedését, amelynek keretében egyrészt a szervezkedés fontosságára és szükségességére hívta fel a falu társadalmának figyelmét, másrészt pedig az időszerű gazdasági kérdésekre. A *kartell, mezőgazdasági munkákérdés, a buzaértékesítés feltételei, a borfogyasztási adó eltörlése és az olesó mezőgazdasági hitel kiosztása az 50 holdon aluli kisgazdák részére* — foglalkoztatták a gyűléseket. E két hónapi tevékenység eredményeképpen *Belvárdgyula, Gadány, Jászládány-Tanya, Murakeresztur, Révfülöp, Sajómerce, Sárgapuszta, Szuhafő, Szabolcsveresmart, Döge, Vöröstó, Zalaszentgrót és Zádorfalva* községekben megalakultak a Faluszövetség fiókjai.

Megnyílt Lillafüred. A Miskolc mellett lévő Lillafüreden épült gyönyörű palotaszállót Mayer János földművelésügyi miniszter a sajtó képviselői, az orvosostületek és az egyetemek vezetői előtt június 5-én nyitotta meg. Az ünnepélyes megnyitáson mintegy kétszáz vendég vett részt. A Palotaszálló előcsarnokában Pfeiffer Gyula dr. földművelésügyi miniszteri tanácsos üdvözölte az érkezőket. Este a vendégek tiszteletére vacsora volt, amelyen Mayer János földművelésügyi miniszter mondotta a felkötőztöt. A fürdő június 8-án, pünkösd vasárnap, nyílt meg a nagyközönség számára.

Gyöngyöri hősi emlékmű Jászkisérben. Jászkisér község nagy áldozatok árán értékes emlékművet állított a világháborúban hősi halált halt 281 vitéz fiának. A hat és fél méter magas emlékművet Telcs Ede szobrászművész tervezte és mintázta, a bronzöntést pedig a Magyar Államvasutak Gépgyára végezte. A talapzatot Kotál Henrik építész tervei szerint Andretti Géza budapesti kőfaragó készítette magyar márványból. A talapzat két oldalán Tisza István gróf és Horthy Miklós kormányzó domborművé képe van. Az emlékmű elhelyezése kérdésében és a pályatervek elbírálásánál megboldogult Alpar Ignác építész tanár támogatta a községet értékes tanácsaival. A szobormű felavatása folyó június hó 29-én történik meg Főméltóságú Vitéz Horthy Miklós kormányzó ur személynél közbenjöttével. A Kormányzó Ur a Főméltóságú Asszony kíséretében látogat el a szoboravatásra. Az ünnepés az egész járságának maradandó emlékü és nagy jelentőségű ünnepe lesz.

Sáska Szeged környékén. Szeged környékén megjelentek az első sáskák. A pusztító állatok megjelenése nagy riadalmat okozott, mert a lakosság azt hitte, hogy egyiptomi sáskák jelentek meg. Megállapították, hogy a sáskák nem az egyiptomiak fajtájához tartoznak. A sáskák máris érzékeny károkat okoztak a gazdáknak. A hatóságok erőlyesen védekeznek a fenyegető veszedelem ellen.

A községek járdáit felerészben a községek tartoznak megcsináltatni. Pest vármegye törvényhatóságának kisgyűlése június hó 3-án tartott havi ülésén többek között kimondotta, hogy nem lehet megengedni azt, hogy a községekben a járdák létesítésének költségeit teljes egészében a háztulajdonosok viseljék. A községek ötven százalék erejéig tartoznak a költségekhez hozzájárulni. A kisgyűlés ezenkívül több, mint háromszáz kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt le.

Pusztított, gyilkolt a zivatar. A múlt héten csaknem az egész országban vihar dühöngött, amely nem egy helyen felhőszakadást és jégesőt hozott magával. Debrecenben száraz jégeső volt. A jég a gyümölcsösben nagy kárt okozott. Tiszszederkényben 43 milliméteres felhőszakadás vonult keresztül. Tizenöt percen át jég zuhogott a falura. Nagy esőzés volt Sopronban, Szentgotthárdon, Putnokon és Vásárosnaményben. Sopronban nyolcvan milliméteres csapadékot mértek néhány órán belül. Rákospalotán a villám agyonütötte egy asszonyt az utcán. Sajóvelezden a villám agyonütötte Markó Károly és Demeter Károly halászokat. Farkas Károly, Szalmás Sándor és Jankovics József sajóvelezdi lakosok sulyosan megsebesítette a villámcsapás. A veszprémmegyei Lókut községben Navratil Erzsébet kisleányt, aki a libákat őrizte a mezőn villámcsapás érte. Fonyódon Zsincay Imre gazdálkodott és feleségét ütötte agyon a villám. Sulyos károkat okozott a jégverés Abaujmegyében, ahol Alsónovaj, Felsőnovaj, Ibány, Vizsoly és Korlát községek termését teljesen elverte a jég.

Új repülési világrekord. Maadalen olasz repülő őrnagy és Cocconi hadnagy megdöntötték az időtartam repülés eddigi világrekordját. Az olasz tisztek hatvanhét óra és tizenöt percre maradtak a levegőben. A repülők utazásukkal megdöntötték Ricsitcs magyar repülő időtartamrekordját, továbbá Costes francia repülő távolsági világrekordját.

Magyar sportgyőzelmek külföldön. Június 1-én három országban is diadalmaszkodott a magyar erő. Budapest atlétái Berlinben világraszóló eredménnyel legyőzték Berlin atlétáit. Bécsben Budapest válogatott csapata győzött a nemzetközi futballtornán, míg Budapesten a magyar válogatott csapat 2:1 arányban verte meg Ausztria labdarugóit.

Nyolcszáz gazdát károsított meg a sárándi adójegyző. Hajdani Vince sárándi adójegyző az adófizetők pénzéből több ezer pengőt elcsikkasztott. A jegyző a napokban jelentkezett a debreceni törvényszék vizsgálóbírójánál, ahol kérte letartóztatását. Hajdani mintegy nyolcszáz sárándi adófizetőt károsított meg azzal, hogy a felvett összegeket a maga céljaira fordította és elmulasztta. A sikkasztó jegyzőt letartóztatták.

A félszázados munka jutalma. Palánki Antal gazdasági cselédet, aki ötvenhárom év óta áll a Cziráky-uradalom szolgálatában, a földművelésügyi miniszter díszoklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. Cziráky László gróf Palánki munkája jutalmul elrendelte, hogy élete fogytáig megkapja teljes fizetését és lakását is biztosította.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. közlése szerint, a következő birtokokok

keresnek mezőgazdasági munkást

Lichtenstein Pál (Balatonfüred) egy fejős gulyást, esetleg apát fővála.

Süveges Elek Péter (Kenderes) két lakatos- vagy kovács-segédet, aki a nyári hónapokra csépléshez menne, szalmafütésben jártas legyen.

Farkas József (Kistarcsa, Kápolna-u. 7.) egy 16—18 éves suhanco gazdasági munkára, zöldségmiveléshez és lovakhoz, Lakás, ellátás és havi 20 pengő.

Kopánymegyeri gazdaság (Bábonymgyer, Somogy vm.) 40 férfi aratás-csépléshez, megegyezés szerint. Ajánlatok fenti címre írásban, Közellakó munkások ajánlkozhatnak,

TANÁCSADÓ

Kérdés: Az amerikai szeszitalomra vonatkozólag egy törvényjavaslattervezetet készítettem. Szeretném a törvényjavaslatot illetékes helyre eljuttatni. Hová küldjem, hogy az Amerikai Egyesült Államok tudomására jusson? (Z. Zs., Tiszalök).

— **Felelet:** Küldje az Egyesült Államok budapesti konzulához (IV., Deák Ferenc-utca 16. szám).

Kérdés: 1. Huszonkét éves vagyok, egy évig katona voltam. Erdőőr szeretnék lenni, hogyan volna ez lehetséges? 2. Középgyűlésben nincsen esendőőrös. Mulatságok alkalmával a tűzoltókat rendelik ki. Jár-e ezért a külön szolgálatért valamilyen díjazás? 3. Hogyan lehet egy gyárkémény nagyságát meghatározni a kémény árnyékából? (Ifj. F. G., Sur). — **Felelet:** 1. Lapunk mai számában közlünk egy hirdetőményt az erdőőri és vadőri vizsgákról, amelyek az egyes erdőgazgatóságoknál tartatnak meg a jövőben. 2. Valamilyen napidíj jár. A napidíjat a mulatság rendezői szokták megtéríteni. 3. A legegyszerűbb mód, ha ugyanakkor egy méter hosszúságú karót szur le a földre és annak az árnyékát megméri. Méri meg ekkor a gyárkémény árnyékát és ossza el az egyméteres karó árnyékával. Ahányszor a karó árnyéka megvan a gyárkémény árnyékában, annyi méter magas a kémény.

Kérdés: 1. Hány rejtvény megfejtése szükséges ahhoz, hogy résztvehessek a jutalomkönyv sorsolásában? 2. Lehet-e rejtvényeket beküldeni? 3. Hogyan kézbesítik a jutalmat? 4. Mi a legjobb szer a gyümölcsfák hernyói ellen? 5. Lehet-e díjtalanul könyvárjegyzéket kapni? 6. Hány hallgatót vesznek fel a szombathelyi közigazgatási tanfolyamra? 7. Szokott-e pöfévelést lenni a tanfolyamokon? (N. P., Apar). — **Felelet:** 1. Legalább öt. 2. Lehet. 3. Posta útján portómentesen. 4. Sikerral használhatja a Chinoin-gyár bármelyik készítményét. 5. Ingyen könyvárjegyzék nincsen. Egy pengő husz fillérről készséggel küldünk általános könyvárjegyzéket. 6. Nem áll pontos szám rendelkezésünkre. 7. Általában szokott lenni, ez mindig a jelöltek számától függ.

Kérdés: Hol kaphatok hegedűkottát? Lehet-e a kottákról árjegyzéket kapni? (5971. számú előfizető, Kondorostanya). — **Felelet:** Hegedűkottát beszerezhet kiadói hivatalunk útján. Ingyen árjegyzéket kérhet Rózsavölgyi és Társa cégtől, Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

Kérdés: 1. Mi a címe a népjóléti minisztériumnak? 2. Kérvényt akarok beküldeni az említett minisztériumba, mi legyen a kérvény megszólítása? 3. Szükséges-e a kérvényre bélyeg? (G. B., Kisgyőr). — **Felelet:** 1. Magyar Királyi Népjóléti és Munkaügyi minisztérium, Budapest, II., Lánchíd-utca 2. 2. Nagyméltóságú Miniszter Ur, Kegyelmes Uram! Kívül a címzés: „Nagyméltóságú Vass József dr. magyar királyi népjóléti és munkaügyi miniszter urnak.” 3. Ha nem szegénységi bizonyítvány alapján adja be, 1 pengő 60 fillér értékű bélyeg szükséges.

Kérdés: 1. Hol van Budapesten ingyenes tüdőbeteg-gondozó intézet? 2. Hol van Budapesten olyan belgyógyászati klinika, ahol ingyen vizsgálják meg a beteget? (M. M., Melykut). — **Felelet:** 1. Budapesten a fővárosnak több tüdőbeteg-gondozó intézete van, ahol a szegény betegetek ingyenes kezelésben részesítik. Ilyen intézetek: Központ, VI., Dévay-utca 15/a. Flókok I., Pauler-utca 22., III., Szentendrei-ut 21., VIII. Kistemplom-utca 6., IX., Mester-utca 33., X., Máza-szér 2. A Poliklinikán, VII., Szívetség-utca 14–16. továbbá az egyetemi belgyógyászati klinikákon, Báró Korányi-klinika, Ludoviceum-utca 2., Herzog-klinika, VIII., Ludoviceum-utca 2.

Kérdés: Egy répbagár 24 óra alatt körülbelül hány négycentiméter répalvelet eszik meg? (N. J., Püski). — **Felelet:** Erre vonatkozóan még nem végeztek számszerű vizsgálatokat.

Kérdés: Mivel kell az expressz borsó retomagjából a sziszket elpusztítani? (K. P. J., Verseg). — **Felelet:** A borsót egy hordóba öntjük és minden hektoliter irtartalomra fél deciliter szénkéngemennyiséget számítván, ezt egy lapos tányérra a hordót $\frac{2}{3}$ részig kitöltő borsó tetejére tesszük, majd a hordót légmentesen lezárjuk és 24 óráig így hagyjuk, mialatt a szénkéngé gőzei megölik a magvakban levő sziszket.

Kérdés: Milyen talajt szeret a ballacim és mikor van a vetési ideje? (Hű előfizető, Soltvadkert). — **Felelet:** A ballacim még a száraztermesztési gyengébb, de mérsékelt hiányt nem szenvedő talajokon is megterem. A jobb vályogtalajokon természetesen még nagyobb termést ad. Tavasszal vetik a tavaszi gabonákkal egyidőben.

Kérdés: 1. Érdemes-e a gazdáknak baromfikeltető gépet beszerezni? 2. Van-e olyan kisméretű keltetőgép, ahol 100–150 tojást lehet keltetni? 3. Történt-e arra utasítás, hogy az aratógépeket ne használják? (U. K., Endrőd). — **Felelet:** 1. Feltétlenül érdemes, ha a nevelt baromfiakat közeli piacon tudják értékesíteni. 2. Van. Kapható Diener és Társa fajbaromfi tenyésztéshez szükséges cikkeik kereskedésében Budapest, VI., Hűjós-utca 11. 3. Igen, van ilyen rendelet. A földművelésügyi miniszter utasította ugyanis a gazdaságokat, hogy ahol szerződés nélküli aratómunkások vannak, ne használjanak aratógépet.

Kérdés: 1. Hol vannak Magyarországon ruhaszövőgyárak? 2. Van-e Magyarországon vattagyár? 3. Hol lehet kapni városi szabósághoz való szabásmintákat? (Sz. S., Nagylőzs). — **Felelet:** 1. Nem ruhaszövő, hanem ruhaszövetgyár van Csepelen és Baján. 2. Budapesten van több vattagyár. Így például: Budafoki Fonó- és Vattagyár, Budafok, Városi iroda: Budapest, V., Nádor-utca 31. Vattagyár Rt., VI., Jász-utca 76. 3. Szabásmintákat kaphat kiadói hivatalunk útján.

Kérdés: 1. Mennyi a hivatalos leventegyakorlati idő, ha a levente vasárnap reggel 6 órakor kirovul? 2. Köteles-e a levente gyakorlat után hazavonuláskor énekelni? 3. Joga van-e az októnak a nem éneklő fiúkat másfél órával tovább gyakorlatoztatni, amiért azután elmulasztják a vasárnapi misemulatót? (P. A. S-i.). — **Felelet:** 1. Három óra a megszokott gyakorlatozás. 2. Ha a parancsnok úgy kívánja, azt akkor teljesíteni kell, utána élhet panasszal a testnevelési felügyelőnél. 3. Az istentisztelet elmulasztásához joga nincsen, ez ellen szintén panasszal élhetnek.

Kérdés: Kovvertált sorsjegycim vannak, érnek-e azok valamit? (G.G., Simegcséli). — **Felelet:** Sajnos, egyelőre igen csekély az értékük, várjon, talán valamikor átértékelik.

Kérdés: Apám Amerikában van, azonban címét nem tudom. Hová forduljak, hogy címét megtudhassam? (L. Zs., Tokaj). — **Felelet:** Forduljon az Egyesült Államokban lévő magyar követségre, vagy pedig a Budapesten székelő amerikai konzulhoz. Ennek címe: American Consulate, Budapest, IV., Deák-Ferenc utca 16.

Kérdés: 1. Hol lehetne mézskénlő készítéséhez szükséges Baumé sűrűségmérőt vásárolni? 2. Hogyan kell a mézskénlő levelet készíteni? 3. Hol lehet Kvassia-forgácsot vásárolni és milyen árban? 4. Azonos-e a káliszappan a háziszappannal? (Á. N. S., Kenderes). — **Felelet:** 1. Baumé sűrűségmérő kapható Budapesten Calderoni műszerkereskedésben (Váci-utca), továbbá Erdélyi és Szabó tanszerkereskedésben (Liliom-utca) és minden nagyobb optikai kereskedésben. Ára 2 pengő 10 fillér. 2. Ha 25 liter mézskénlődatot akarunk készíteni, akkor egy 35 liter irtartalmu vasüstben megolunk 2,5 kg. meszet 3–4 liter vízzel. Majd más edényben 5 kg. kénpotr némi vízzel péppé keverünk és ezt a megolott mézhez keverjük. Ezután 20 liter vizet öntünk a keverékre és ezt egy óra folyásig forraljuk. Amennyi víz forralás közben elpárolog, annyi forró vízzel ezt kipótoljuk. Így készen lesz 25 liter törzsoldatunk. A téli permetezésnél 1 liter 30 fokos törzsolddalhoz 7,25 liter, 20 fokos törzsolddal literjéhez 3,5 liter stb. tiszta közönséges vizet kell adni, a nyári permetezésnél pedig 10-szer ennyi vizet. Az első nyári permetezést virágzás előtt, a másodikat a virágzás után 4., a harmadikat a virágzás után 8 hétre végezzük. Erős napfényben ne permetezzünk mézskénlőt. E szer marja a rezet és az élő bőrt. Ezért csak glomozott kazánú permetezőkkel lehet itt dolgozni és a permetező egyén a keze vaselinnel bekenendő. Jó még szemüveget viselni és ócska ruhát öltetni a permetezés közben. Minden gombafősködőt elpusztít a mézskénlő. 3. Kvassia-forgács minden drogériában és gyarmatáru kereskedésben kapható. Kg-jának ára 2 P 40 fillér. 4. A káliszappan nem azonos a háziszappannal. A káliszappannak közönséges neve: zóldsappan.

Kérdés: 1. Hol lehet megkapni az Országos Testnevelési Utasítás: első és második részét; ökötvírásról szóló könyvet és ásiu-ásiaról szóló könyvet? 2. Milyen iskolában lehet érettségizatot tenni? 3. Hány éves korig vesznek fel a Ludovika-Akadémiára? 4. Körülbelül mennyibe kerül ma az ut Magyarországból az Egyesült Államokba? (H. P., Mikóháza). — **Felelet:** 1. Kiadói hivatalunk kapható. Az elsőnek ára 3 pengő, a másik kettő darabonként 1 pengő 50 fillér. 2. Érettségi vizsgálatot lehet gimnáziumban, reál gimnáziumban, reáliskolában, kereskedelmi iskolában és felső mezőgazdasági iskolában. Az érettségi vizsgálatokat magánután való tanulást követően is engedélyezik. 3. Tizenévelettől huszonkettőig életévig vesznek föl. 4. Négy száz pengőtől feljebb.

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Irta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispapja.

A darabot a „Vasárnap“ műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(6. közlemény.)

XII. JELENET.

(ÖRZSI, MISKA, MARCI.)

MISKA: *(Jön lelkendezve)*: A Marci hazajött már gazdaasszonykám? *(Odamegy az asztalhoz, keresi a lekvároskenyeret.)*
ÖRZSI: Alighanem.

MISKA: Kiverem a szemit, ha . . .

MARCI *(kidugja a fejét, kilép)*: Gazdasszonykám, itthon van még a gazduram?

MISKA: A kenyerem megtedted?

MARCI: Nem is láttam.

ÖRZSI: Ne veszekedjete, egy-kettő pucoljatok ki a tanyára.

MARCI: Gyere, Misi, ha azt nem akard, hogy tiszta legyen a portól a nadrágod.

ÖRZSI: Csak késő este gyertek haza.

MISKA: Hát mért?

MARCI: Majd elmondom az uton, gyere. *(Elmennek jobbra.)*

ÖRZSI: Nem szeretném, ha elébe kerülőnének. Szegény Parit is, hogy megrikatta.

XIII. JELENET.

(VOLTAK, ALADÁR.)

ALADÁR: Kezeit csókolom, Örszike.

ÖRZSI *(visszalép)*: Isten hozza intéző ur! *(Kezet fognak.)*

ALADÁR *(meg akarja csókolni Örszike kezét.)*

ÖRZSI: Mondtam már, hogy én jobban szeretném, ha úgy mondaná, hogy jónapot. A kézesőkját tartsa meg az uri kisasszonyoknak.

ALADÁR: Igen, maga már megmondta. De engedje meg, hogy most én is megmondhassam a véleményemet.

ÖRZSI: Tessék, intéző ur.

ALADÁR: Mondja meg nekem, Örszike, hogy ebben a faluban, ki érdemesebb egy uriembernek a kézesőkjára, a maga kivételével.

ÖRZSI: Vannak kisasszonyok, uri tanult lányok. A jegyző-kisasszonyok, papkisasszonyok.

ALADÁR: Hát mondjuk, igen. De azoknak nem lesz egyiknek sem háromszáz hold föld hozománjuk.

ÖRZSI: Szóval a gazdság után ítéljük meg az embert. Kinek jár kézesők, kinek nem.

ALADÁR: Természetesen, kivált most, mikor ilyen szorult helyzetbe jutottam.

ÖRZSI: Csak nem csapták el a hivatalából?

ALADÁR: Egyelőre csak felmondtak. Ősszel már mehetek is . . .

ÖRZSI: Nincsenek meglegedve magával?

ALADÁR: Más baj van. Zsidó a gazdám és zsidót tesz gazdasága intézőjévé. Ahogy én nem bízom a zsidóban, ő sem bennem.

ÖRZSI: Pedig kár.

ALADÁR: Nem volna baj, csak tudnék állást kapni. De ez lehetetlen. Tulsokan vagyunk.

ÖRZSE: Maga könnyen segít magán, uriember. Bemegy Pestre egy bankba, beáll pénztárosnak.

ALADÁR *(félre)*: Jóra bíznák. Kutyára hájat. *(Örzsikéhez.)* Nem! Nem fogok körmölni, megszoktam a természetet, szeretem. Más az én vágyam.

ÖRZSI: Szabadna tudni?

ALADÁR: Kérem, olyan lépésre határoztam el magam, ami még eddig nem fordult elő, sem az ő, sem az új-testamentumban.

ÖRZSI: Kívánsi vagyok.

ALADÁR: El fogok venni egy parasztlányt.

ÖRZSI: Ez leereszkedés magától.

ALADÁR: Legkisebb tételem háromszáz hold. Azon alul egy

fél holddal se legyen kevesebb. Kérem, Erzsike, maga csinos, maga szép leány, van is anyyija, ragadja meg az alkalmat.

ÖRZSI: Ha kezem ügyébe volna egy seprőnyél, megragadnám. Mit gondol az ur?

ALADÁR: Gondolja meg, ilyen kéréje nem fog akadni több.

ÖRZSE: Nem is kell. *(Kintről beszéd hallatszik.)*

XIV. JELENET.

(VOLTAK, HORNYSNÉ, RÓZSI JOBBRÓL.)

RÓZSI *(kint beszél)*: Igen, át fog öltözködni anyuskám is. Mert én nem jövök így többet az uccán végig anyuskával. *(Beérnek.)*

ÖRZSI *(Aladárhoz)*: Most jön a magának való.

HORNYSNÉ: Jól van galambom, leányom.

ÖRZSI: Isten hozott, Rózsikám!

RÓZSI: Szervusz, Örszike! *(Összeecsókolóznak.)*

ÖRZSI: Isten hozta, nénemasszony. Tessék, jöjjenek be.

RÓZSI: Nem megyünk be, inkább ülünk le itt kint a szabad levegőn, oly kellemes idő van kint. *(Örzsike sugva)*: Ki ez az uriember?

ÖRZSI: Bemutatlak neki. Hornyos Rózsika, kislánykori pajtásom. *(Vezeti Ali felé.)*

ALADÁR *(kezet fognak)*: Csáky Aladár vagyok, a község földbirtokosának intézője, vagyis gazdatisztje.

RÓZSI: Örvendek a szerencsének, hogy megismerhetem. Anyuskám mondta, hogy még nőlen ember.

ALADÁR: Jelenleg még igen . . . De már nem sokáig.

RÓZSI *(elereszti a kezét)*: Talán már vőlegény?

ALADÁR: Hornyosné asszonyom, gratulálok a lányához, nem is hittem volna . . .

HORNYSNÉ: Nem akartam, hogy paraszt legyen az egyetlen leányom. Kitanítottam. Most jött haza az intézetből. Férjhez akarom adni, már tizennyolc éves.

ÖRZSI *(Alhoz)*: Intéző ur, négyszáz hold földjük van.

ALADÁR *(félre)*: Jó lesz megcsapni.

ÖRZSI: Tessék, foglaljanak helyet, csakhogy én nem szolgálhatok fött ételekkel.

ALADÁR: Nem baj, kérem, becsüljük meg a falusi dívatot. Rózsika! Méltóztassék ide mellém ülni.

HORNYSNÉ: No, ne szégyeld magad, csak bátran, nem esz meg az intéző ur.

ALADÁR: Nem bizony, kérem, pedig elég jó falat lenne. Kár, hogy nem vagyok emberevő. *(Leül.)*

RÓZSI: Nagyobb kár, hogy vőlegény.

ALADÁR: Talán megfordítva áll a dolog? Maga menyasszony és azért nem akar mellém ülni.

HORNYSNÉ: Ugyan kérem, intéző ur, hisz csak a napokba jött haza. Aztán még eddig nem is voltam vele sehol.

RÓZSI *(leül Ali mellé)*: Tetszik tudni, el voltunk foglalva a szobabutorozással.

ÖRZSI: Talán új butort kaptál?

RÓZSI: Teljesen.

ÖRZSI: Pedig nagyon szép volt a régi, kár értük.

RÓZSI: Meguntam már őket, nagyon paraszatosak voltak, nem szeretem a régit a mai művelt világban.

ALADÁR: Igaza van, Rózsika kisasszony, muzeumba való az ilyen holmi. Ha megengedné, szeretném egyszer megtekinteni az izlését.

HORNYSNÉ: Nagyon szívesen vennék, ha egyszer megtisztelné a házunkat az intéző ur.

ALADÁR: Kérem, Hornyosné nagysád, akár mindjárt, föl-téve, ha kedves lánya is beleegyezik.

RÓZSI: Nagyon megtisztelve érezném magam, intéző ur.

ALADÁR: Csókolom a kis kezeit, Rózsika kisasszony, már mehetünk is, ámbár még egy kérésem volna kegyedhez.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

É É Tillantin SZ
É É (e=é)

(Beküldte Péter Teruska Kozármiszlényből.)

2. Szórejtvény.

Sándor sakkban van
(tt=s)
(a=á)

(Beküldte Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

3. Szórejtvény.

Zúz 5 t tölgy Z Z
Z Z Z

(Beküldte Tóth S. András Orosházáról.)

4. Szórejtvény.

Románia Amin járunk

(Beküldte ifj. Lengyel András Kácsról.)

5. Pótlórejtvény.

— óka	— osta	— ó
— ra	— ák	— lvas
— emplom	— lek	— avasz
— azug	— ák	— jó
— gér	— szter	

(Beküldte ifj. Vaszkó Imre Kondoros-tanyáról.)

6. Szórejtvény.

Zeus (-ten) A pásztorok istene

(Beküldte Széchy János Kabáról.)

7. Verses-talány.

Élethosszt mér első tagja,
Másik étel ízét adja.
Ha a kettőt egybeveted:
Köedénynek nevét nyered.

(Beküldte Benke Tamás Csanádapotótól.)

8. Szórejtvény.

GÉSZLESEA os tetőfedő TA
(a=o)

(Beküldte Cszizmadia Dániel Tibolddaróczról.)

9. Szótagrejtvény.

et, ke, Van, fal, szer, Gadna, om, u,
szép, egy, ban, já, né, m.

(Beküldte Makrai Simon Gadnáról.)

10. Szórejtvény.

FÜ MÜ
FÜ MÜ
FÜ MÜ
FÜ MÜ

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadzsállásról.)

11. Számrejtvény.

2. 21. 13. = szemlél,
10. 28. 4. 18. = vándor.
5. 23. 26. 19. 9. = beestelenit.
1. 15. 27. 11. = tűz teszt.
14. 20. 8. 24. = hí,
25. 3. 16. = leány név
7. 6. 22. = juh.
12. 17. = névelő.
1-28. = Jézus jelszava.

(Beküldte Kanyó Dániel Hermanszegből.)

12. Szórejtvény.

skóí I ?

(Beküldte Tóth Benedek István Orosházáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 27-ik számban közöljük.

A 21-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Kerekes kut. 2. Szórejtvény: Esztergom. 3. Pontrejtvény: Talpra magyar! 4. Szórejtvény: „Vasárnap”. 5. Pontrejtvény: Éljen a „Vasárnap” olvasója. 6. Szórejtvény: Most van a nap lemenőben. 7. Szórejtvény: Sárgul már a falevél. 8. Verses-talány: Örök, török. 9. Szórejtvény: Mig élek, remélek. 10. Szórejtvény: Történelem. 11. Szórejtvény: Pénz beszél, kutya ugat. 12. Szórejtvény: Napkelte.

Helyesen megfejtették: Hanyecz József, Maku János, Zsikó Ferenc, Simon László, Naso Péter, Kovács Lukács, Szabó Béla, Szabényi Ilonka, Erdélyi Elza, Simon Imre, Vajda Dániel, Török Emília, Egressy Nelli, Kozár István, Kiszner Mihály, Juranovics János, Gibitz Márton, Nemzeti Olvasókör, Kercag, ifj. Nagy István, Frauenhoffer Ferenc, Vince László, Kiss Béla, Megyeri Károly, ifj. Bátor Mihály, Kálmán János, Péter Teruska, Vas Rozika, Tarr János, Dobrotka János, Kisgergely János, Csorba Károly, Csibrák Mihály, Várkonyi Imre, Szabó János, Sipos Mihály, Dávid Sándor, Kisapáti testvérek, Fördös József, Walter Antal.

Jutalomkönyvet nyertek: Zsikó Ferenc (Pécs), Juranovics János (Súr), Kisgergely János (Alsóhangony), Csorba Károly (Verpelét), és Maku János (Ecséd).

A 22. számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Ez az igazi
jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bögővel, 50 acélhangú 2 kórossal P 21.—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bögővel, Tehát 60 acélhanggal P 23.—
41. számú, 19 billentyű, 8 bögő, 4 kórossal, 100 acélhanggal P 45.—

Összes hangszerek csakis itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár, Budapest, VIII., Rákócziút 71.
A világ legjobb hangszergyára.

TRÉFÁK

A szerenád.

Az egyszerű nagymamánál lakó leányunoka már magasabb iskolázásban részesül, a diákból után éjjeli zenét kap. A zajra kimegy a nagymama:

— Micsoda láрма ez? Mit akarnak?

— Kérem, az Ilonkának szerenádát akarunk adni — mondja a szerelmes ifju.

— Adják ide, majd én átadom neki. Mit kell azért itt éjjel zajongani, holnap is elbóhatták volna, — felel a nagymama.

(Beküldte Péter Pál Kisújszállásról.)

Ravasz dolog.

Egy süket ember kalapot választ az üzletben.

— Hogy ez a kalap? — kérdi a süket.

— Negyven pengő! — kiabál a kereskedő.

— Hogyan? Hetven pengő? Az sok. . . Hát jó, adok érte hatvanat!

(Beküldte Szabó Béla Mikóháziáról.)

A Muzemkertiben.

— Hé, gyerekek! Ne szaladgáljanak erre, összegázolják a füvet!

— Tudja, mit bácsi, kössön minden fűszálat karóhoz, akkor nem lehet elgázolni.

(Beküldte Kiszner Mihály Kistelekről.)

Rossz védekezés.

— Majd adok én neked, ebada lurkó, számfűletl mutogatni „a hátam mögött.”

— Jaj, jaj, jaj, bácsi, kérem, ne bántson, máskor majd „előlről” teszem!

(Beküldte Takács Lujza Alsóudvarról.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. A., Bácsalmási szőlők. Mindkét fajtából közlünk. — Sz. J., Bátmonostor. Mindkettő tulajtonl ismert. Mást kérünk. — Sz. B., Mikóháza. Közlünk belőlük. — Id. S. F., Hegymagas. Közlünk belőlük. — Ifj. N. I., Szendrő. Van köztük megfelelő. — B. Gy., Hévízgyőrök. Már megjelent; mást kérünk. — Sz. I., Makó. Jók. — V. V., Kisbicsérd. A második jó. — B. J., Mezőberény. Válogatunk belőlük. — Ifj. Cs. M., Rétszilas. Jó. — S. M., Rakamaz. Több jó van köztük. — M. I., Binc. Közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Június hó 15-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Fülöpzsállás, Kiskunmajsa, Turkeve. — Kirakodóvásár: Elek, Hódmezővásárhely.

Június hó 16-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Adony, Babócsa, Bátaszék, Bükösd, Dunapentele, Dunaszekeső, Győr, Gyulakeszi, Jászalsószentgyörgy, Jászárokszállás, Kéthely (sertésvásár bizonytalan), Kisvárd, Kóka, Lengyeltői (sertésvásár bizonytalan), Mór, Nagybaracska, Nagyigmánd (sertésvásár bizonytalan), Siklós, Tolnanémedi, Toponár (sertésvásár bizonytalan), Törökoppány, Zagyvarékás. — Állatvásár: Martonvásár, Szécsény. — Marha- és kirakodóvásár: Martonvásár, Szécsény. — Sertés- és kirakodóvásár: Szentgotthárd. — Marha- és sertésvásár: Békéscsaba.

Június hó 17-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Egerár, Kerkaszentmiklós (sertésvásár bizonytalan), Mihályi, Nemesvid (sertésvásár bizonytalan), Szamosszeg, Szombathely. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Martonvásár, Szécsény. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd.

Június hó 18-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Hetes (sertésvásár bizonytalan), Kaba, Kiskunhalas, Magyarecske, Nemesdéd (sertésvásár bizonytalan), Olaszliszka, Siófok (sertésvásár bizonytalan), Szabadhidvég (sertésvásár bizonytalan), Szombathely. — Kirakodóvásár: Pápa.

Június hó 19-én, csütörtökön.

Nincsen vásár.

Június hó 20-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Böhönye (sertésvásár bizonytalan), Csenger, Gindlcsalád, Komádi, Pacsa (sertésvásár bizonytalan), Veszprém. — Marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter.

Június hó 21-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Patca. — Állatvásár: Makó. — Lóvásár: Szarvas.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 10-én.)

GABONAT ÖZSDE.

KÉSZÁRUPAC.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavideki 77 kg-os 24.00—24.15, 78 kg-os 24.30—24.45, 79 kg-os 24.60—24.75, 80 kg-os 24.75—24.90, felsőtiszai 77 kg-os 23.10—23.50, 78 kg-os 23.30—23.65, 79 kg-os 23.45—24.05, 80 kg-os 23.65—24.15, fejérmezei 77 kg-os 22.95—23.30, 78 kg-os 23.20—23.45, 79 kg-os 23.45—23.65, 80 kg-os 23.55—23.75, dunántúli 77 kg-os 22.95—23.20, 78 kg-os 23.20—23.45, 79 kg-os 23.45—23.65, 80 kg-os 23.50—23.75, pestvidéki 77 kg-os 23.05—23.20, 78 kg-os 23.30—23.45, 79 kg-os 23.50—23.70, 80 kg-os 23.60—23.80, bácsiak 77 kg-os 23.10—23.35, 78 kg-os 23.35—23.55, 79 kg-os 23.55—23.80, 80 kg-os 23.70—23.90 pengő.

Rozs pestvidéki 11.50—11.60, más 11.50—11.90, sörárpa 17.00—19.00, egyéb 16.00—17.25, takarmányárpa 14.00—14.50, elsőrendű 14.75—15.00, köles 10.00—11.00, zab elsőrendű 13.60—14.00, középső 13.15—13.50, tenyéri tiszai 12.70—12.85, dunántúli 12.80—13.00, korpa 7.80—8.00 pengő.

Uj kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van a **Vasárnap** kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

M. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK-szálloda Budapest
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége.)

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan termékekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árt.

Buza júniusra 22.51—22.52, októberre 20.43—10.44. — Rozs októberre 12.37—12.39. — Tengeri juliusra 12.60—12.62, augusztusra 12.85—12.95 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—54, duplanullás finom tisztalízt 40—44, nullás 40—44, kettes főzölízt 38—42, négyes kenyérlízt 36—40, hatos 34—36, nullás rozslízt 40—42 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. felajánlása.) Június havában a magpiacra a forgalom még nem számottevő és az érdeklődés inkább a vetések állása, illetve az új termés felé irányul. Nemi kereslete pohánknak, kölesféléknek, muharmagnak, tarlóperának, valamint fuhagvának és fuhagvevérekeknek van. Folytatásig beérkezett jelentésként a bióheretevetéseik szépen állnak. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilogrammonként, nyersruért, Budapest: lóhere 80—90, lucerna 120—140, fehérhere 120—150, nyulzapuka 75—80, baltacim 42—46, Viktóriaország 25—30, Expresszország 28—30, tavaszi búkköny 21—22, lenmag, kisméző 50—60, nagyszemű 70—80, csillagfűt, fehér 14, mustár, fehér 46—48 pengő.

Abtraktakarmánypiac. Árpakorpa 11, borsóhéj 11, borsókorpa 11, buzakonkoly 8.50, buzakorpa 8—8.25, buzakarkarmányliszt 10, konkolydara 10, köleshéj, daráló 4.50, lenmagpogácsa 23, napraforgópogácsa 14, repepogácsa 12, répaszelet, szárított 9, rozskonkoly 8.50, rozskorpa 8—8.25, rozsocsu 8.50, rozstakarmányliszt 10, szójakab-pogácsalízt, nagyban 25, kicsinyben 27, tökmagpogácsa 15 pengő métermásánként.

Burgonya. Nagybani árak: Újbungonya ára métermásánként 14—25 pengő. Óburgonya iránt kereslet nincs, a felhozott tétel eladhatatlan.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, 6 6.50—8, réti széna, másodrendű, 6 5.50—6.25, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 3.60—5, lucernaszéna, új 5.50—8, lucerna- és szénakeverék 5—5.50, lucerna- és rozseverék 4, alomszalma 3—3.50 pengő métermásánként.

Szürőmarhavasár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.46—1.58, kivételesen 1.60, másodrendű 1.20—1.44 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1.02, 1½—2 éves tinók 0.94—1, fiatal, friss fejstehén 1.25—1.40 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjú. A belföldi piacon annak ellenére, hogy aránylag kevés vevő van, jelentékeny mennyiség kelt el. Árak a következők: Középsősúlyú fésűs- vagy szövetyapjú 1.30—1.50, jó minőségű fésűs- vagy szövetyapjú 1.40—1.60, nagytetűli uradalmi fésűs- vagy szövetyapjú 1.60—1.80, finom szövetyapjú 1.70—1.90 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1, marhabőr, tarka 1.10, borjubőr (hosszu lábbal) 2—2.10, báránybőr (fehér merinó) 2.50—3 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—700, rostélyos, vastag hátszín, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 290—320, fartsó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 200—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felzelelt comb 300—400, sütnivaló 180—360, porköltnek való 120—260 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 180—240, gerince, lapocka 140—200, porköltnek való 120—160, bárányhús, hátulja 200—260, eleje 160—220 fillér kilogrammonként. — Sertésbőr: Friss karaj 260—360, friss comb, tarja, lapocka 220—280, friss oldalas 160—240, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—290, olvasztani való szalonna 170—190, sózott kenyérszalonna 200—240, füstölt 220—260, hárj 190—220, zsíros tepertő 180—240, helybeli sertészsír 200—214 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 250—450, csirke 130—300, káppan 300—600, ruca 500—800, lud 600—1500, ruca, udonság 300—500, liba, ujdonság 700—1100, pulyka 400—1000 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 200—300, csirke 280—430, hizott ruca 220—300, lud, hizott 220—300, hizott ruca 220—300, pulyka, hizott 200—240, ludmáj 400—800, lindszír és hárj 260—400 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss teatojás 9—11, főzhetőjás 7—9 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Özgerince 460—500, comp 280—300 fillér. Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—500, csuka 200—300, ponty 200—300, kárász 140—200, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefölözött 14—18, yoghurt 170, tejszín 320—360, tejföl 160—280, centrifugált teavaj, tömbben 360—420, 10 dkg-os csomagolásban 400—520, főzővaj 300—360, szedett vidéki vaj 300—360, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 40—80, juhtúró 200—280, kevertúró 160—260, hazai ementáli sajt 420—600, hazai trappista 240—360 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 60—120, hántolt egész borsó 80—120, feles 48—80, fehér, aprószemű bab 46—60, nagyszemű 50—100, színes 36—40, finom árpakása 70—120, durva 56—80, tojásostarhonya 90—160 fillér kilogrammonként.

Zöldzész. A nyílt piacokon: Sárgrépa kilogrammja 6—16, petrezselyem zöldjével, csomója 2—16, zeller, ujdonság, zöldjével, darabja 2—6, zeller kilogrammja 14—24, kalarabé zöldjével, darabja 5—16, őszifajta kalarabé kilogrammja 8—14, kevert zöldjével 10—24, vörshagyma zöldjével, csomója 1—4, makói vörshagyma 10—16, fokhagyma, zöldjével 4—6, cékla 10—20, savanyított káposzta 20—28, kelkáposzta, ujdonság 20—90, karfiol 120—280, torma 40—130, burgonya, ujdonság 12—36, rózsa-burgonya, közönséges 8—10, kifli 14—24, tömör csiperkegomba 200—360, mezei csiperkegomba 140—200, székfűgomba 140—200, szárított gomba 1600—2000, hónaposreték csomója 4—16, jánosnapi reték csomója 5—16, savanyított való ugorka, ujdonság 80—150, ceetesugorka 80—120, vizes 40—70, apró, hegyes zöldpaprika darabja 6—14, töltési való 16—32, savanyított zöldpaprika kilogrammja 70—140, főzötök 100—150, hüvelyes zöldborsó 34—80, spárga kilogrammja 100—160, sóska 20—40, tisztított paraj 12—26, gyökeres 6—10, főzött paradicsom literje 50—80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Hazai aszaltszilva 60—120, szilvaiz 140—160, gyűnőcsiz 160—320, fekete, aprószemű cseresznye 40—160, kerti nemesített eper 80—340, köszméte 40—90, keményfűju dió 100—160, dióbel 440—560, héjazott nyogoró 420—560, héjazott mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 340—420, félédes, gulyás 260—320, rózsa-paprika 180—260, erős 120—170, kereskedelmi 80—110, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi színezappan 136—160, közönséges háziszappan 120—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemes paprika kilogrammonként 2—2.05, félédes paprika kilogrammonként 1.50—1.70, rózsa-paprika kilogrammonként 1—1.20, másodrendű paprika kilogrammonként 0.50—0.80, harmadrendű paprika kilogrammonként 0.30—0.40, fűzérpaprika kilogrammonként 2.50—3.60 pengő. Kálcsán: Édes nemes paprika kilogrammonként 1.70—1.90, rózsa-paprika kilogrammonként 0.25—0.30, fűzérés csöves-paprika kilogrammonként 0.60—0.65 pengő.

Borpiac. Az alföldi 12 és ennél magasabb Malligandfokú fehér- és kadarka borok ára 2—2.20, zöld-fehér urasági áru 2.20—2.50 pengő Malligandfokúként és hektoliterként, minőség szerint.

Szesz és szeszestitalok. A szeszüzletben a múlt héten a forgalom finomított és denaturált szeszben volt élénkebb, azonban a többi szesz kategóriában is kielégítő volt a forgalom. A detailforgalomban finomított szesz 20 hektoliter vételnél 267 pengő, 10 hektoliter vételnél 270 pengő, a vevő hordójában, adók nélkül + forgalmi adó. Denaturált szesz nagykereskedői ára 5 barell vételnél, saját hordóban, készpénzfizetés mellett 73 fillér, 100 literen felüli mennyiség 79 fillér. Borpártat 4—4.20 ab termelői állomás 10.000 literfokúként + forgalmi adó.

Papiac. A tűzijapiacra a kereslet egy árnyalattal javult, amennyiben a térlől visszamaradt készletek lassan elfogytak és így utánpótlásra van szükség. A Máv. tűzifuzúsgépetelét nagyreszt hazai terméssel áruban szerzi be, amelyért a feladólállomáson 2.15—2.20 pengő árat fizet. Az importra ára Budapestben 3.25—3.30 pengőre esőket; aprított fa házhoz szállítva és lerakva 4.30—4.50 pengő 100 kilogrammonként. A keményfajiac csökkenő árak mellett teljesen üzletellen, fenyőfajában is gyenge a kereslet, a jobb választékok ára változatlan, míg a silányabb áru köbméterenként 2—3 pengővel olcsóbbott.

Idegen pénzmekek vételi és eladási ára június hó 10 én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.68 (5.70); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab: Csehkorona 16.89 (16.99); szerb dinár 10 (10.08); francia frank 22.30 (22.60); lengyel zloty 63.90 (64.20); román lei 3.36 (3.40); olasz lira 29.75 (30.05); osztrák schilling 80.40 (80.80) fillér.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

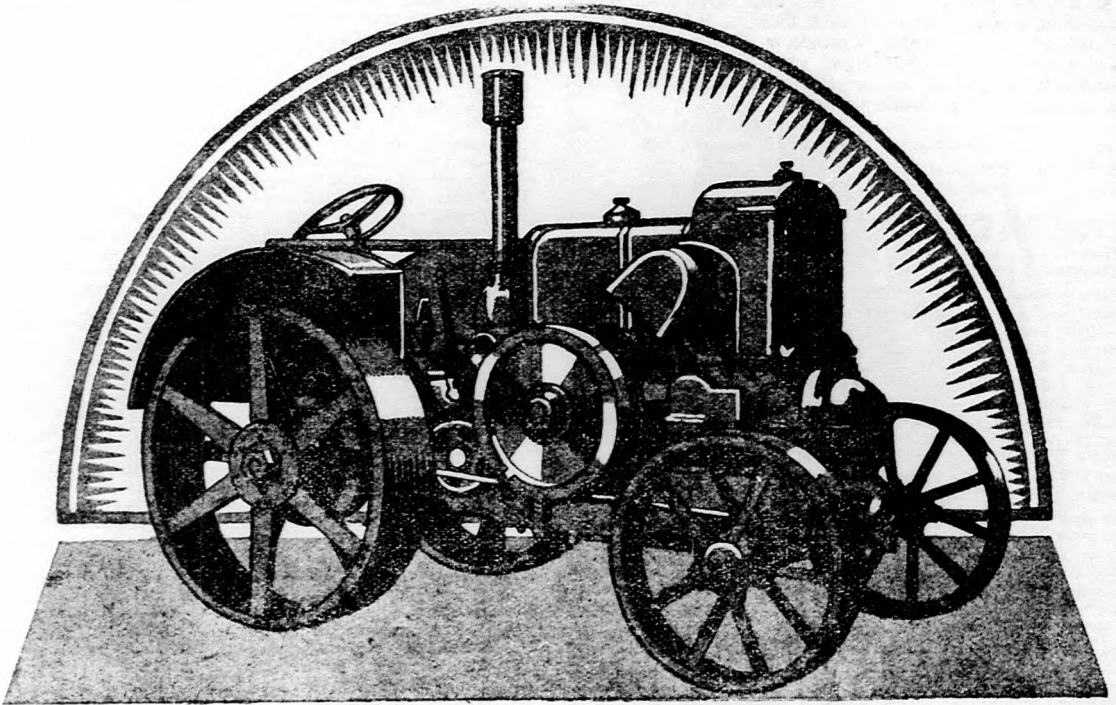
A világot 34 éve uraló eredeti angol

The Champion
kerékpárokak havi
16—20 P-s részlete.
Kerékpár-alkat-
részeket nagyban
eredeti árban:
Külös gumi ... 5.80
bcisz ... 2.10

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárgyárosok
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1899.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és nemi betegnek rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. I. EM. I. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

Gyűjtünk előfizetőket
a
VASÁRNAP
számára!

SOK GAZDA

gondol arra, hogy visszatér a fogatos szántásra, mert drágának találja a traktor üzemét.
De egy gazda sem állítja ezt, aki

H-S-C-S

nyersolajtraktorral dolgozik.

A H-S-C-S nyersolajtraktor ezidőszerint a legolcsóbban dolgozó szántógép, a legegyszerűbb szerkezetű, legkevesebb alkatrészt igénylő, leghosszabb életű traktor.

Az egyedüli traktor, amelynek egész alváza, közlőmű-szekrénye, motorháza, hengerfeje acélöntvényből van. Ez és **alacsony** fordulatszáma biztosítják **hosszu élettartamát**. Kenéséhez nem szükséges az autók drága kenőolaja, kezelése **egyszerűségénél fogva órák alatt sajátítható el.**

➡ **Készséggel mutatunk be gépünket gazdaságában mindennemű kötelezettsége nélkül.** ➡

Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth

Magyar Gépgyári Művek Részvénytársaság * Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57.